RECEPȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare și Dezvoltare _____

___ _____ 2022

AVIZAT

Secția AȘM _____

___ _____ 2022

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL 2022

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020-2023)

Proiectul: MODERNIZAREA MECANISMELOR DE GUVERNARE AXATE PE PROTECȚIA DREPTURILOR OMULUI

Cifrul: **20.80009.1606.15**

Prioritatea Strategică: **Provocări societale**

Rectorul Universității de Stat din Moldova	ȘAROV Igor (numele, prenumele)	(semnătura)
Președintele Senatului USM	ȘAROV Igor (numele, prenumele)	(semnătura)
Conducătorul proiectului	CIOBANU Rodica (numele, prenumele)	(semnătura)

L.Ș.

Chișinău 2022

1. SCOPUL ETAPEI ANUALE CONFORM PROIECTULUI DEPUS LA CONCURS

Analiza și interpretarea rezultatelor cercetărilor operate la etapele precedente, în vederea raportării acestora la evaluarea contextului local, regional și global (reflectată în activități academice, instituționale și comunitare), urmărind formularea priorităților de adaptarea a bunelor practici existente și/ori identificarea unor instrumente noi utilizabile realizării procesului de modernizare axat pe protecția drepturilor omului în Republica Moldova.

2. OBIECTIVELE ETAPEI ANUALE

1. Determinarea posibilităților de abordare convergentă a compartimentelor proiectului științific, structurate la etapa primară a proiectului de cercetare;
2. Monitoringul continuu al practicilor de guvernare existente și al evoluțiilor conectivității dintre acțiunile guvernărilor orientate spre protecția drepturilor omului;
3. Evaluarea practicilor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului și identificarea posibilităților de aplicare/adaptare/preluare la nivel național;
4. Cercetarea și documentarea continuă asupra problemei supuse cercetării și dezvoltarea propunerilor de îmbunătățire a cadrului normativ național în diverse sectoare;
5. Autoevaluarea rezultatelor obținute prin organizarea consultărilor cu experți din alte centre de cercetare și cu reprezentanți ai mediului profesional.

3. ACȚIUNILE PLANIFICATE PENTRU REALIZAREA SCOPULUI ȘI OBIECTIVELOR ETAPEI ANUALE

- ***ACȚIUNI DE MANAGEMENT*** a activităților individuale și colective, orientate spre planificarea, organizarea, monitorizarea și raportarea procesului de realizare a activităților de proiect.

Planificate: *ședințe de lucru periodic/la necesitate; organizarea grupurilor de lucru în vederea organizării evenimentelor științifice; identificarea parteneriatelor strategice, organizarea consultărilor, elaborarea de raporte.*

- ***ACȚIUNI DE CERCETARE ȘI INFORMARE***, cu urmărirea ca finalitate de a obține rezultate științifice noi, materializate în studii, articole și comunicări, publicate în reviste din țară și de peste hotare, în culegeri ale materialelor conferințelor și în soluții, opinii, propuneri de modificare legislativă oferite autorităților naționale interesate;

Planificate: *Participări la conferințe = 3/per membru al echipei de cercetare; Comunicări și rapoarte – 20; articole; monografii colective -2*

- ***ACȚIUNI DE CONSULTARE ȘI DISEMINARE***, necesare pentru obținerea feedbacului cu referire la relevanța cercetărilor realizate și prezentarea acestora la saloane de invenții, prin materializarea acestora în postere, prezentări, materiale didactice etc;

Planificate: *Mese rotunde – 2; Seminare științifice - 2; Conferințe -2; Instruiri – 4*

- ***ACȚIUNI DE EXPERTIZĂ/IMPLEMENTARE ȘI VALORIFICARE***, orientate spre implementarea în procesul de formare profesională și în vederea oferirii de suport mediului profesional;

Planificate: *În dependență de solicitările mediului profesional; în 10 discipline din curricula discplinară la master și licență, în structurarea de conținuturi didactico-științifice; participare în grupuri de lucru organizate de autorități.*

- ***ACȚIUNI DE PROIECTARE ȘI COOPTARE*** a tinerilor cercetători la tematica proiectului, prin elaborarea de proiecte de cercetare doctorală, formularea de tematici de teze de licență și master, structurarea de avize și recenții.

Planificate: *implicarea a cel puțin 4 studenți, masteranzi la evenimente științifice; structurarea a cel puțin 2 teme de cercetare cu aspecte specifice temei de cercetare; eleborarea proiectelor de cercetare doctorală, pentru competiția de graduri de cercetare.*

4. ACȚIUNILE REALIZATE PENTRU ATINGEREA SCOPULUI ȘI OBIECTIVELOR ETAPEI ANUALE

ACȚIUNI DE MANAGEMENT a activităților individuale și colective, materializate în:
Organizate ședințe de lucru pe parcursul anului, în vederea discutării impedimentelor, rezultatelor și necesităților în realizarea proiectului – **9 ședințe;**
Organizarea ședințelor de raportare a activităților realizate – ***trimestrial;***
Valorificarea parteneriatelor și a contactelor personale în vederea identificării posibilităților de creștere a rezultatelor (*se cuantifică în evenimente științifice organizate*);
Diversificarea formelor de realizare a cercetărilor și implicarea tinerilor în cadrul a diferitor etape de proiect;
Creșterea vizibilității proiectului/echipei/cercetărilor prin participarea la diverse evenimente științifice/culturale/concursuri;
Participarea la expoziții de carte, saloane internaționale etc.

ACȚIUNI DE CERCETARE ȘI INFORMARE, ca rezultat al activități de cercetare și implementare a programului anual, cercetările s-au materializat în:
Prezentarea a ***9 comunicări*** la conferințe științifice internaționale peste hotare;
Prezentarea de comunicări și rapoarte la conferințe internaționale organizate în RM- **18**;
Participarea cu comunicări la mese rotunde internaționale – **3**;
Participarea cu comunicări și rapoarte la conferințe științifice naționale – **9;**
Organizarea și participarea cu comunicări și intervenții la seminare științifice – **19;**
Organizarea și particiarea la mese rotunde – **9;**
Participarea cu comunicări și rapoarte la conferințe științifice naționale cu participare internațională – **15**;
Elaborarea în baza comunicărilor și rapoartelor a articolelor științifice care fie au fost publicate, fie au fost prezentate pentru publicare;
Au fost elaborate studii care se regăsesc în conținutul unei lucrări colective publicate în anul de referință (*Tranziția spre o bună guvernare și protecție eficientă a drepturilor și libertăților omului*);
Au fost realizate cercetări în vederea clarificării aspectelor ce definesc *Criza dreptului*,

studii orientate spre elaborarea unei lucrări colective;
Au fost organizate instruiri, sub formula de **Scoli,** în vederea organizării transferului de cunoștințe și formării/instruirii pe subiecte de expertiză din cadrul proiectului: Scoala academică a educației de mediu pentru tinerii juriști – 12-13.05.2022; și coorganizatori ai Școlii de Toamnă EU and Legal Transformation in Eastern Neighbourhood – 07-11.11.2022;

ACȚIUNI DE CONSULTARE ȘI DISEMINARE, materializate în:
Organizate **3** ***seminare științifice***: 1. Perspectiva unei viziuni integrate în cercetarea sectorială a guvernării și drepturilor omului (26.01.2022); 2. Rezultate preliminare ale abordării de tip integrat a guvernării și drepturilor omului (20.06.2022); 3. Cadrul comun de determinare a perspectivelor de conjugare a cercetării mecanismelor de guvernare axate pe drepturile omului (decembrie 2022)
Organizate **3** ***mese rotunde:*** 1. Rolul autorităților publice locale în monitorizarea respectării drepturilor omului în locurile de detenție (06.04.2022); 2. Rolul educației juridice în promovarea valorilor bunei guvernări în justiție (19.05.2022); 3. Standarde și practici de predare în procesul educației juridice orientate spre formarea de competențe și creștere a profesionalismului (28.09.2022);
Participarea în calitate de coorganizatori la **International round table** *Smart Specialization: from academic idea to political approach* (10-13.10.2022)
Organizate 2 Conferințe naționale: 1. Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: interferențe dintre drept și tehnologie (17.03.2022); 2. Tranziția Republicii Moldova la standarde europene de ordine și securitate publică (12.10.2022)- cu participare internațională;
Organizate 4 Conferințe internaționale: 1. Dreptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și diciplinp juridică (03.06.2022) -coorganizatori; 2. Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare (17-18.06.2022); 3. Digitalizarea actelor juridice în contextul modernizării serviciilor publice (01.11.2022) – coorganizatori; 4. Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală (08-09.12.2022).
Participări (3) la Saloane de invenții și expoziții de carte: 1. Euroinvent (14European Exibition of Creativity and Innovation), Iași, România, 26-28 mai 2022 – una Medalie de aur, 3 diplome de excelență; Salonul internațional de invenții și inovații „Traian Vuia", Timișoara, 8-10 octombrie 2022 – 2 medalii de argint și una de bronz; 3. Inventcor, Deva, România, 15-17.12.2022 – *in desfășurare*
Prezentarea și organizare de lecții publice (3): Formarea competențelor profesionale prin cercetare, argumentare și scriere juridică (26.09.2022)**;** Statul de drept și derivatele sale (18.10.2022); Adaptarea instrumentelor internaționale de măsurare a eficienței mecanismelor de guvernare la nivel national (16.05.2022).
Organizarea instruirilor: 1. în cadrul proiectului MHELM, organizate 2 instruiri pentru managerii din instituții de învățământ superior pe domeniul Guvernanță și comunicare managerială (50 de beneficiari); 2. în cadrul Școlii academice a educației de mediu pentru tinerii juriști au fost instruiți 20 de studenți; 3. în temeiul colaborării cu Universitatea din Varșovia Polonia au fost organizate 2 instruiri pentru studenți și profesori ai Facultății de drept USM și a audienților Școlii de Drept Polonez; 4. În cadrul INJ organizată două

formări pentru judecători și procurori.

Participarea la vizite de informare: în Lituania la Universitatea din Vilinius (09.06.2020) și la Baltic Institute for Research and Development (09-11.06.2022); în România, la Universitatea din Craiova (08-10.05.2022), în Polonia la Universotatea din Varșovia (05-08.05.2022).

Participarea la instruiri, formări continuu *organizate*: 1. National Center for State Courts cursul de formare *Aspecte fundamentale ale cercetării, scrierii și argumentării juridice* (27.06-01.07.2022); 2. INJ cursul de formare Regimul de protecție a ariilor protejate: aspecte de investigarea și examinarea infracțiunilor de mediu (19-21.07.2022; 3. Program de formare „Leadership și management", finanțat de Comisia Europeană (februarie-mai 2022).

ACȚIUNI DE EXPERTIZĂ/IMPLEMENTARE ȘI VALORIFICARE:

Opinie cu privire la oportunitatea modernizării sistemului actual de repartizare a cauzelor penale în Procuratură (răspuns la solicitatea Asociației Procurorilor pentru Ordine și Dreptate din 09.02.2020) - Opinie colectivă publicată în Studiul APOD. Chișinău 2022, p105-111; https://apod.md/wp-content/uploads/2022/08/Studiul-introducerea-sistemului-aleatoriu-in-Procuratur%C4%83-Publicare.pdf

Membri ai grupurilor de lucru create de autoritati (R. Ciobanu și V. Mocanu - membru al grupului de lucru creat de către MEC în vederea elaborării standardelor de calificare pentru domeniul de formare drept, ordinul Ministrului nr.1641 din 13.12.2021; R. Ciobanu – membru al comitetului de coordonare a implementării proiectului *O justiție verde pentru un mediu protejat și comunități durabile în RM* și pentru îmbunătățirea cadrului normativ și instituțional al guvernanței și justiției de mediu, Ordinul nr.1 din 13.01.2022)

Participarea la evaluarea tezelor de doctorat la etapa primară (în componența comisiilor de îndrumare, la departament și în cadrul seminarelor științifice de profil): Teza de doctor cu tema *Configurarea caracterului rațional al dreptului în gândirea românească interbelică*, autor V. Mărgineanu;

ACȚIUNI DE PROIECTARE ȘI COOPTARE A TINERILOR ÎN ACTIVITĂȚI DE CERCETARE:

Organizarea în baza cursului *Metodologia cercetării juridice* a conferinței științifice naționale Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: interferențe dintre drept și tehnologie (17.03.2022);

Formularea temelor de cercetare pentru teze de licență și masterat în concordanță cu tematica proiectului de cercetare și coordonarea activității de cercetare în elaborarea tezelor de masterat și de licență;

Elaborarea proiectelor de cercetare doctorală și obținerea de granduri pentru 5 teze de doctorat: - Background-ul social in exercitarea profesiei de judecător (90p) - Ciobanu R.; - Constituționalizarea dreptului la apă potabilă – unul dintre vectorii noi de dezvoltare a legislației RM (89.5p) – Guceac I., - Convergențe teoretice și practice de asigurare a dreptului la un mediu neprimejdios prin realizarea mecanismului de evaluare a biodiversității (88.5p)- CiobanuR.; - Instituția ombudsmanului – ca factor determinant al procesului democratic din RM (85p)- Slusarenco S.; - Organele Autoadministrării judecătorești – garanți ai integrității și independenței judecătorești (84,5p) - Slusarenco S.

5. REZULTATELE OBȚINUTE

În perioada anului 2022, al treilea an de activități, în cadrul proiectului de cercetare, program de stat, „Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului", echipa încadrată în realizarea acestuia a reușit obținerea unor rezultate destul de bune în raport cu sarcinile asumate orientate spre identificarea perspectivelor de modernizare a mecanismelor de guvernare axată pe protecția drepturilor omului. Corespunzător celor menționate supra indicăm următoarele:

În primul rând, rezultatele sunt reflectate propriu-zis în comunicările prezentate în cadrul participărilor la evenimente științifice și în publicații științifice, cu rol informativ, formativ, de diseminare, dar și de conștientizare a existenței unor dificultăți, a unor limite în procesul de cercetare, și în vederea trasării unor noi direcții de cercetare.

În cel de-al doilea, rezultatele științifice relevante obținute au fost asigurate de **metodologia de cercetare** aplicată, care a optat pentru construirea unei paradigme reconceptualizate a dreptului, ajustată inovațiilor științifice, capabile de a evalua caracterul complex, multidimensional și transnațional al problemelor înaintate spre cercetare și soluționare.

În al treilea, cercetările realizate la etapa trei au generat rezultate dintre care cele mai relevante sunt cercetările în domeniul protecției drepturilor omului în corelație cu formele democratice de exercitare a puterii în stat, valorile democratice și statul de drept. O direcție majoră a cercetărilor s-a axat pe studierea experienței statelor europene (Franța, Marea Britanie, Germania, România) în domeniul asimilării standardelor de elaborare și aplicare a dreptului, procese în care pe prim plan se plasează drepturile omului, printre care protecția vieții și demnității omului, dar și tendințe înregistrate în dezvoltarea și modernizarea dreptului și în alte zone, precum experiența SUA. Parcursul de pînă la etapa actuală s-a centrat pe identificarea modalităților în care experiențele altor state ar putea fi benefice pentru Republica Moldova. Astfel, cu referire la posibilitățile de implementare și dimensiunea practică a cercetărilor în spațiul politico-juridic al Republicii Moldova este necesară o precauție aparte atunci când în procesul de aplicare, segmentul judiciar nu este încă reformat complet și sunt doar unele începuturi timide, care se lovesc de nivelul de integritate a actorilor implicați în actul de justiție.

În al patrulea, nu trebuie neglijat faptul că recent țara noastră a obținut statutul de țară candidat la aderarea la UE la data de 23 iunie. În această perspectivă, pentru a putea deveni membre ale Uniunii, statele candidate trebuie să transpună acquis-ul UE în legislația națională, proces denumit „armonizarea legislației naționale cu cea a UE". Procesul de acceptare a acquis-ului UE, e un proces de apropiere a legislațiilor țărilor, care au aderat sau abia urmează să adere la UE, preluând principiile și standardele legislației UE. Astfel, armonizarea legislației are un dublu efect: cel politic – când potențialul candidat trimite semnalul clar și fără ambiguități al dorinței sale de a accepta standardele EU, fapt care va accelera procesul de integrare; cel juridic – când are loc armonizarea legislației și se creează condițiile necesare stabilirii cadrului juridic armonizat cu al UE, ceea ce asigură mecanismele interne, în special cele legate de funcționalitatea celor patru libertăți, și anume libertatea de circulație a bunurilor, persoanelor (forței de muncă), capitalului și serviciilor.

În al cincilea, efortul conjugat în vederea realizării activităților indicate, în esență, au ca și scop declarat protejarea interesului legitim al cetățeanului și prestarea serviciilor de calitate,

care vor constitui dezideratele principale în procesul de implementare a conceptului de securitate europeană.

În al şaselea, din considerentele expuse, astăzi este de actualitate deosebită cercetarea ştiinţifică a mecanismelor de respectare şi protecţie a drepturilor omului. În acest sens, o abordare ştiinţifică transversală a provocărilor la adresa domeniului dat, a celor mai importante documente de politici sectoriale, reglementărilor naţionale, cât şi standardelor internaţionale constituie un factor determinant în cunoaşterea aprofundată a acestuia, cât şi înaintarea propunerilor de îmbunătăţire/dezvoltare.

În al şaptele, cercetarea resurselor disponibile în acces deschis, a datelor oferite de centre de cercetare, a studiilor elaborate de organisme internaţionale, precum şi conţinutul unor documente internaţionale de mare generalitate, şi naţionale au permis să se constate că punerea în funcţiune a unor noi coordonate care să conţină detalii precise de restrângere a unor libertăţi ar apropia legislaţia Republicii Moldova de garanţiile convenţionale ale instrumentelor internaţionale în domeniul drepturilor omului la care ţara noastră este parte.

În al optulea, au fost abordate aspecte specifice necesare a fi luate în considerare în condiţiile actuale de tranziţii şi reconceptualizări ale instrumentelor de reglementare a relaţiilor dintre state, dintre state şi indivizi. Consolidarea sistemului socio-politic şi juridic a ajuns să reprezinte un izvor de angoase şi necunoscute datorită evenimentelor prin care trec societăţile contemporane: unele bântuite de crize (politice, economice, sanitare, energetice etc.), altele, marcate de războiul din regiune, separatism şi lipsă de siguranţă. În circuitul de evenimente prin care a trecut Republica Moldova în cei peste 30 ani de independenţă, au adus cu sine atât beneficii, cît şi probleme nesoluţionate, cu impact direct asupra persoanei şi asupra consolidării statului de drept şi a democraţiei. Recunoaşterea problemelor reale cu care se confruntă cetăţeanul şi statul, este un pas ce trebuie urmat de eforturi conjugate a diverşilor actori în găsirea soluţiilor pentru dezvoltarea RM şi alinierea la standarde europene. În acest sens, sunt necesare atât instituţii de drept cu capacităţi şi potenţial uman responsabil, mecanisme funcţionale capabile de a asigura continuitatea reformelor şi tranziţia spre o societate bine guvernată în care drepturile şi libertăţile sunt protejate, dar şi cercetări ce oferă perspective argumentate şi justificate asupra priorităţilor naţionale.

În al nouălea, în statele democratice, autorităţile publice au menirea de a promova politici orientate spre cetăţean. Atât administraţia publică centrală, cât şi administraţia publică locală îşi realizează sarcinile prin serviciile publice pe care le înfiinţează pentru a satisface continuu şi în mod ritmic interesele generale, de a crea condiţii de dezvoltare şi mediu social securizat prin mecanisme eficiente de protecţie a drepturilor şi libertăţilor cetăţenului. În această direcţie, scopul pentru care sunt organizate serviciile publice desconcentrate constă în implementarea programului de guvernare a statului în diverse sectoare de activitate la nivel teritorial, adică transferul atribuţiilor şi competenţelor administrative ale guvernului către unităţile teritoriale. Desconcentrarea reprezintă modul în care responsabilităţile şi competenţele naţionale sunt transferate serviciilor teritoriale, pentru a asigura realizarea strategiei nationale în domenii precum cel al drepturilor omului.

În al zecelea, în condiţiile unei digitalizări profunde a relaţiilor dintre individ şi stat, stabilim începutul unei etape a statului digital. Instituirea acestuia implică însă necesitatea şi angajamentul coordonat al autorităţilor de a reforma şi adapta cadrul legal la noile condiţii de activitate. Astfel, constatăm că revizuirea principiilor de organizare şi funcţionare a serviciilor publice sunt necesare. Noi drepturi sunt în curs de reliefare. Exemplu în acest sens poate servi

dreptul la tehnologii de mediu, care propunem a fi abordat în calitatea sa de prerogativă universală, general valabilă și promovată de autoritatea statului. Instituționalizarea dreptului la tehnologie este o sarcină complicată, ori aceasta se manifestă nu doar prin decizii politice, dar și prin suport financiar și implicare. Vom fi însă de părerea că prin acordarea acestei posibilități cetățenilor se va putea contribui la crearea unui mediu responsabil, proactiv și orientat spre conservarea valorilor de mediu, dar și crearea unui cadru de partajare a responsabilităților, ori tehnologiile se propun a fi accesibile tuturor indiferent de vîrstă, gen, situație materială, etc.

În al unsprezecelea, la nivel conceptual a fost înaintată noțiunea de co-evoluție, care presupune dezvoltarea omului în armonie cu mediul prin dialog și a cooperare, adică asigurarea dreptului la un mediu neprimejdios. Prin urmare se propune ca procesul de elaborare a politicilor de mediu să se realizeze astfel încât: să asigure formarea unei viziuni ecologice a populației asupra mediului, inclusiv educația spirituală și morală, învățământul, însușirea standardelor de mediu de interacțiune în sistemul „natură – om – societate"; să se asigure o cooperare constructivă a societății, a statului, a cetățenilor în protecția sănătății umane și a mediului natural; dezvoltarea unui sistem de drept al mediului; transformarea factorilor de mediu și economici într-o componentă integrantă a gestionării dezvoltării economice și sociale a țării: realizarea dreptului inalienabil al fiecărui cetățean la un mediu favorabil și sigur.

În al doisprezecelea, în cadrul anului respectiv de cercetare s-a reușit să fie analizată în detaliu mai multe aspecte care contribuie la asigurarea dreptului omului la un mediu neprimejdios, aceste cercetări au fost focusate în primul rând pe aplicarea principiului prevenirii poluării. Principiul Prevenirii este înaintat ca unul dintre principiile fundamentale al cărui conținut exprimă ideea că cea mai adecvată și mai eficientă strategie de mediu constă în prevenirea poluărilor și a vătămărilor ecologice de orice natură, în locul reparării efectelor acestora. Cercetările realizate s-au concretizat prin introducerea de obligații cu caracter preventiv și prin promovarea unor activități ori proceduri care să ducă la evitarea unor modificări negative ale calității mediului. Acest principiu se realizează prin intermediul mecanismelor de evaluare strategică de mediu, evaluarea impactului asupra mediului și mai nou evaluarea de biodiversitate. Cercetările realizate în domeniul evaluării impactului duc la acordul cu Ministerul Mediului de a prelua în procesul de modificare a Ghidului de implementare a evaluării impactului asupra mediului.

În al treisprezecelea, în aceeași cheie a asigurării unui mediu neprimejdios se înscriu standarde de securitate și odine publică. Or, în ultimii ani asistăm la diferite schimbări și transformări de ordin social, politic, economic, care au determinat și acele provocări la care este expus, în general, sistemul național de securitate, iar în particular, domeniul ordinii și securității publice. Mai nou, conflictul militar din Ucraina, aflat în imediata proximitate, fluxul majorat de migranți generat, dar și incertitudinea privind soluționarea acestuia, impun revizuirea conceptelor și politicilor în vederea asigurării unui nivel înalt al climatului de securitate publică. Totodată, riscurile la adresa activității autorităților și instituțiilor cu atribuții în domeniul ordinii și securității publice sunt alimentate de anumite probleme sistemice existente din cauza subfinanțării domeniului, deficitului de resurse, inclusiv umane fapt ce nu permite modernizarea și dezvoltarea acestora la nivelul scontat. Pe de altă parte, deși rezultatele obținute demonstrează că perceperea nivelului de siguranță de către cetățeni este în creștere, dinamica fenomenului infracțional rămâne o amenințare permanentă asupra climatului de securitate, iar fenomenele negative ce afectează ordinea și securitatea publică sunt într-un

proces continuu de schimbare şi transformare, făcând dificilă anticiparea şi combaterea acestora.

În al paisprezecelea, un aspect particular al cercetărilor reflectă necesitatea de a garanta toate drepturile şi libertăţile şi personelor aflate în conflict cu legea, cu excepţia celor care sunt restrânse prin hotărârea instanţei de judecată. În cadrul cercetărilor realizate s-au accentuat trei idei fundamentale, care vizează respectarea drepturilor omului în locurile privative de libertate: particularităţile specifice ale asertivităţii, adaptate comunicării cu persoanele deţinute; securitatea dinamică în locurile de detenţie şi rolul autorităţilor publice locale.

Astfel, cercetările realizate în cadrul proiectului *Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecţia drepturilor omului,* răspunzând sopului formulat, prin intermediul obiectivelor asumate au contribuit la determinarea unor sarcini specifice procesului de instituire şi menţinere a ordinii sociale, printre care: asigurarea păcii şi echităţii sociale; protejarea populaţiei împotriva oricăror încălcări ale drepturilor şi intereselor lor sociale; crearea condiţiilor necesare pentru menţinerea unui stil de viaţă decent, în special, pentru păturile social-vulnerabile; umanizarea tuturor aspectelor vieţii sociale.

Combinarea activităţii de cercetare realizate în cadrul proiectului cu activitatea didactică la Facultatea de Drept a USM a facilitat transferul de cunoştinţe şi implicarea personală a fiecărui executant din proiect în instruirea studenţilor – viitori jurişti, din perspectiva formării competenţelor, dar şi din perspectivă etică, valorică şi de orientare profesională, cu accent pe tematica proiectului „Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecţia drepturilor omului" şi pe rolul educaţiei juridice a tinerilor în acest proces de modernizare. Urmare a activităţilor prevăzute a fi organizate în vederea realizării proiectului, au fost obţinute şi anumite rezultate pozitive, cum ar fi: participarea studenţilor la manifestări ştiinţifice, implicare studenţilor şi masteranzilor în activităţile de cercetare, evaluare, testare a rezultatelor; creşterea interesului tinerilor pentru domeniul de cercetare, care la moment are nevoia de implicarea tinerilor; creşterea numărului tinerilor care participă cu comunicări la conferinţe şi elaborează sinteze, sub formă de rezumate, articole pentru a fi publicate.

6. DISEMINAREA REZULTATELOR OBŢINUTE ÎN PROIECT ÎN FORMĂ DE PUBLICAŢII

Pentru diseminarea rezultatelor obţinute şi creşterea vizibilităţii cercetărilor la nivel regional şi european, cercetările în cadrul celui de-al treilea an de activitate în proiectul *Mecanisme de modernizare a guvernării axate pe protecţia drepturilor omului* s-au materializat în studii, lucrării colective, articole (*a se vedea Anexa 1 cu lista completă*) şi au fost diseminate fiind incluse în:

- lucrări colective – 1: *Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului* , 12 compartimente individuale;
- în coordonarea publicării a două culegeri de articole: Statul securitatea şi drepturile omului în era digitală; *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în ştiinţa juridică: Interferenţe dintre drept şi tehnologie*
- în reviste indexate Scopus – publicate **2** articole, elaborate şi prezentate spre evaluare şi publicare – **3 articole**.
- în alte reviste din străinătate (România) - **1**
- în reviste din registrul Naţional al revistelor de profil (categoria B) – **8**
- în lucrări ştiinţifice editate peste hotare – **3**

- în culegeri de lucrări ştiinţifice editate în Republica Moldova – **7**
- în lucrări ale conferinţelor internaţionale – **11**
- recenzii – **2**
- teze ale conferinţelor – **8**
- lucrări metodico-didactice - **1**
- **în curs de apariţie - 15**

Lista publicaţiilor ***din anul 2022 completată se anexează*** (Anexei 1A)

7. IMPACTUL ŞTIINŢIFIC, SOCIAL ŞI/SAU ECONOMIC AL REZULTATELOR ŞTIINŢIFICE OBŢINUTE ÎN CADRUL PROIECTULUI

Impactul ştiinţific al rezultatelor ştiinţifice obţinute în cadrul proiectului este reflectat de publicaţiile ştiinţifice elaborate, care contribuie la îmbogăţirea bazei ştiinţifice naţionale la compartimentul privind perspectivele modernizării mecanismelor de guvernare axate pe protecţia drepturilor omului. Cercetările realizate, pot fi contituite în formularea de noi direcţii de cercetare. De acesmeni, cercetările sunt fundament pentru lansarea unor noi discuţii ştiinţifice conexe temei proiectului: domeniul drepturilor de mediu ale omului cum ar fi guvernanţa de mediu, sistemul informaţional integrat de mediu, componente de mediu şi aspectele de protecţie a drepturilor omului, accesul la justiţie şi dreptul la un proces echitabi, modernizarea activităţii instituţiilor de drept prin intermediul instrumentelor digitale, reconceptualizarea şi consolidarea procesului de formare de competenţe profesionale la etapa educaţiei juridice etc.

Relevanţa ştiinţifică a rezultatelor poate fi susţinută prin prisma următoarelor raţionamente: metodologia cercetării ştiinţifice este una adecvată scopului îmbogăţirii bazei ştiinţifice naţionale, fiind valorificat un arsenal metodologic diversificat, care realizează tranziţia de la utilizarea metodelor clasice la cele inovative. Sunt valorificate metodele: logică, comparativă, cantitativă; studiul de caz etc., cercetările efectuate au un veritabil substrat empiric, urmare a activităţii propriu-zise de cercetare, combinate cu activitatea didactică universitară şi cu activitatea profesională în domeniul justiţiei; datele ştiinţifice examinate în aspect comparativ cu alte sisteme juridice sunt analizate, (re-)gândite, (re-)evaluate şi (re-)configurate în vederea ajustării la realitatea social-politică, juridică, cultural-ideologică naţională; discutarea unor subiecte actuale în cadrul forurilor ştiinţifice naţionale şi internaţionale conferă acestor tipuri de manifestări ştiinţifice greutate şi valoare, din perspectiva efectuării unor analize şi evaluări multidimensionale (după profilul participanţilor şi al instituţiilor reprezentate, după conţinutul studiilor şi al discuţiilor).

Un relevant impact este obţinut datorită faptului că cercetările realizate au fost temei pentru argumentarea necesităţii efectuării reformelor la nivel instituţional de mediu, în vederea eficientizării aplicării cadrului normativ şi asigurării aplicării adecvate a drepturilor omului, realizării principiilor guvernanţei de mediu şi asigurarea drepturilor de mediu cetăţenilor. Rezultatele acumulate au fost dezbătute în cadrul evenimentelor ştiinţifice şi de promovare pentru a perfecţionarea şi popularizarea acestora.

Impactul social al rezultatelor obţinute în cadrul proiectului, pe parcursul anului trei de activitate, se manifestă pregnant pe segmentul educaţional, în învăţământului universitar la Facultatea de Drept a USM, care are misiunea formării şi dezvoltării competenţelor de diferit nivel la studenţi, viitorii profesionişti în drept şi/sau viitorii cercetători. În măsura posibilită-

ților, studenții sunt încurajați să participe la manifestări științifice, cu comunicări (orale și/sau scrise) abordând tematici care se încadrează în genericul proiectului „Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului". De asemenea, anumite opinii, concluzii dezvoltate individual, dar și colectiv, împreună cu membrii echipei de proiect, sunt împărtășite cu societate prin participarea la dezbateri, la emisiuni radio și TV, cu studenții, în cadrul cursurilor universitare, în cazul în care acestea au tangență cu programul curricular.

De asemenea, rezultatele științifice obținute sunt oferite pentru a fi valorificate în activitatea instituțiilor/autorităților/ discutate în contextul procesului de reformare a justiției naționale, în ce privește organizarea și funcționarea justiției, competențele și conduita actorilor din justiție, educația juridică, comunicarea interprofesională etc.

Adițional trebuie de menționat că rezultatele cercetărilor sunt folosite în evenimentele de popularizare, informare cu diferiți actori cum ar fi autoritățile publice locale, în vederea realizării obligațiilor aceste prevăzute de cadrul normativ și cu reprezentanții mediului de afaceri care tot mai mult se lansează în procese de economie verde. În activități de promovare a culturii drepturilor omului și a conștiinței juridice.

Impactul economic al rezultatelor științifice vizează capacitatea redusă a statului de a susține mediul didactic și științific pe măsura efortului depus pe acest segment. Această realitate generează un risc real cu privire la lipsa unei continuități în activitatea științifică a echipelor de cercetători. Lipsa unei motivații privind implicarea în prezent și în viitor în activitate științifică este sesizată și în raport cu tânăra generație de juriști sau viitori juriști.

Impactul economic al rezultatelor științifice se manifestă și prin transmiterea acestora către mediul profesional, în vederea economisirii de timp și resurse, pe anumite dimensiuni care necesită expertiză. Cercetările realizate pot fi utilizate în calitate de bază de date în vederea definirii direcțiilor de dezvoltare și a acțiunilor necesare a fi realizate. Pe dimensiunea dreptului de mediu, cercetările pot fi un valoros suport pentru mediul de afaceri în vederea realizării obligațiilor de mediu prevăzute în legislația națională. Totodată în argumentarea reformei sistemului financiar-economic în domeniul mediului (conceptul este în proces de elaborare) se aplică la moment și cercetările care au fost atinse în cadrul proiectului.

8. INFRASTRUCTURA DE CERCETARE UTILIZATĂ ÎN CADRUL PROIECTULUI

De la etapa de inițiere a proiectului până în prezent echipa de cercetare beneficiază de suportul LCȘ „Drept Public Comparat și e-guvernare". Echipa proiectului *Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului*, își realizează activitățile de cercetare în cadrul Laboratorului de Cercetări Științifice „Drept Public Comparat și E-Guvernare" (în continuare LCȘ). LCȘ are alocat spațiu pentru realizarea activităților științifice în incinta Facultății de Drept. Pentru realizarea proiectului de cercetare a fost alocat biroul 22, bloc 2 A, dotat cu PC și imprimantă, mobilier ș.a. necesar organizării activităților curente.

Cu privire la infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului – facilități, resurse și servicii, se indică următoarele: cercetătorii utilizează echipamente puse la dispoziție de USM; în special facilitățile de care dispune Facultatea de Drept (săli de curs și săli de conferințe dotate cu proiector, computer, internet, imprimantă); o oportunitate pentru organizarea evenimentelor științifice este Mediacor-ul, care la solicitare este oferit pentru organizarea consultărilor, evenimentelor științifice; de asemeni, este asigurat accesul la baze de date științifice naționale și internaționale, care pot fi consultate online și la biblioteca USM, a Academiei de Științe; se face uz de rețele de comunicare electronică pe interior (cu membrii

echipei de proiect) şi pe exterior (la nivel instituţional, naţional, internaţional). Colaborările instituite pe parcursul celor trei ani de derulare a proiectului ştiinţific au creat parteneriate durabile, datorită cărora cercetătorilor le este oferit accesul la baze, studii, acces la dosarele/ materialele arhiviste din cadrul Ministerului Mediului şi Procuraturii Generale.

9. COLABORAREA LA NIVEL NAȚIONAL ÎN CADRUL IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI

La nivel național, pe parcursul anului 2022, au fost materializate în cadrul activităților de cercetare, colaborări ce au contribuit la buna desfășirare a activităților planificate și la realizarea programului de activitate în anul de referință. Echipa proiectului a valorificat în mod extins acordul de colaborare semnat cu Ministerul Afacerilor de Interne în anii precedenți de activitate.

Astfel s-a construit relații de colaborare pe dimensiunea de formare profesională și de cercetare cu **Academia de poliție „Ștefa cel Mare"**. Ca rezultat a fost organizată în parteneriat conferința științifică cu participare internațională „Tranziția RM la standarde europene de securitate și ordine publică", organizată la data de 12.10.2022. Au fost discutate și negociate aspecte importante în vederea semnării unui acord de colaborare în vederea susținerii reciproce în cercetare și realizarea eficientă a transferului de cunoștințe. Membri ai echipei (Erhan I.) au fost implicați în activități de cormare organizate de centrul de formare continuă din cadrul Academiei de poliție.

A fost inițiată prin intermediul cercetătorilor, colaborarea cu **Institutul Național al Justiției** în direcția recenzării articolelor în vederea publicării în Revista INJ, în vederea publicării rezultatelor obținute în proiect, precum și participarea în calitate de formator la instruirile desfășurate pentru procurori și judecători. Iordanov R. în aprilie și octombrie 2022 a oferit 2 instruiri INJ-ului: 1.Evaluarea impactului asupra mediului: aspecte de aplicare normativă; 2. Particularitățile investigării și examinării infracțiunilor ecologice; 3. Particularitățile examinării cauzelor în domeniul regnului vegetal.

În temeiul susținerii Ministerului Mediului, au fost instituite colaborări cu reprezentanții **autorităților de mediu din Republica Moldova** (Agenția de Mediu, Agenția „Moldsilva", Agenția "Apele Moldovei", Inspectoratul pentru Protecția Mediului, etc.), cu autoritățile de control (Procuratura Generală), precum și alte autorități de resort în vederea: Analizei sistemului de asigurare a respectării legislației de mediu în Republica Moldova; Dezvoltării legislației privind răspunderea de mediu în Moldova. Ca rezultat a fost elaborat cursul de ore la Masterat „Sistemul administrativ de Mediu" (F.01.O.06) și a fost elaborat conceptul reformei instituționale de mediu prezentat spre avizare în Cancelaria de Stat. La moment se discută semnarea unui acord de colaborare cu Ministerul Mediului. Au fost organizate discuții cu referire la cadrul normativ de mediu și aspectele de dezvoltarea durabilă (securitatea națională, dezvoltarea economica, protecția mediului și protecția socială.

Colaborarea cu ONG-uri în vederea atragerii experților în realizarea activităților, dar și în vederea schimbului de experiențe și de date. În anul curent, s-a colaborat cu **AO EcoContact**, și prin parteneriat cu asociațiile de mediu, Facultatea de drept s-a organizat Școla academică a educației de mediu care pe parcursul a două zile a conectat în același mediul studenți, formatori, inspectori și specialiști de mediu, procurori, avocați chemați de a disemina cunoștințe și a realiza schimburi de experiențe profesionale cu tinerii și a supune dezbaterilor publice subiecte ce țin de drepturile la un mediu sănătos, cultura protecției mediului, dezvoltarea durabilă și utilizarea sustenabilă a resurselor naturale.

De asemeni, în condițiile războiului din regiune, a încălcărilor drepturilor omului, pe fonul fluxului de refugiați etc. s-a organizat conferința științifico-practică internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare*, inițiativă susținută și finanțată din resursele proprii a

AO PromoLEX. În cadrul aceluiași parteneriat, pe parcursul anului membrii echipei au participat la ciclul de webinare dedicate drepturilor omului *History and modern state of international law in regard to refugees in Ukraine*

Recunoașterea caracterului problematic al reformelor în sectoare precum cel al justiției, problemelor înregistrate la capitolul competențe profesionale, integritate s-a stabilit colaborarea cu **National Center for State Courts,** susținută de departamentul de Stat al SUA, coperarea pe dimensiunea dezvoltării de competențe de cercetare, argumentare și sciere juridică. Membri a echipei au beneficiat de formări organizate de profesori din SUA și judecători.

În temeiul tendințelor actuale, în cadrul cărora modernizarea nu poate fi gândită altfel decât în cheia digitizării se valorifică relații de colaborare cu **Agenția de Guvernare Electronică,** care s-a materializat în organizarea conferinței internaționale *Digitizarea actelor normative în contextul modernizării serviciilor publice*, la 1 noiembrie 2022, în parteneriat cu *Departamentul Drept Privat*, Facultatea de Drept, USM.

În vederea creșterii vizibilității activităților de proiect, a accesului la rezultatele cercetărilor realizate, a conectivității la spațiul informațional s-a colaborat și cu **Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale**. Evenimentele științifice internaționale au fost asistate de IDSI, iar publicațiile au fost oferite pentru accesul publicului larg pentru a completa baza de date națională.

În aspect didactic și științific, cercetătorii colaborează cu **Facultatea de drept a USPEE „Constantin Stere"**, fiind implicați în consilii științifice de susținere a tezelor de doctorat, în colegiul de redacție a Revistei Naționale de Drept, în comisii de îndrumare în seminare de profil.

În total, în mod expres, s-au materializat în activități concrete 9 colaborări, care au demonstrat eficiența și relevanță

10. COLABORARE LA NIVEL INTERNAȚIONAL ÎN CADRUL IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI

În contextul implimentării Proiectului de cercetare au fost identificate parteneriate, care fie au fost inițiate la finile anului precedent de realizare a proiectului fie pe parcursul anului 2022. Un dintre colaborările dezvoltate pe parcursul acestui an a fost cu **Institutul de Cercetări Juridice „academician Andrei Radulescu", a Academiei Române**. Colaborarea s-a materializat în organizarea la București în parteneriat a conferinței Dreptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică (3 iunie 2022), și prin participarea cercetătorilor institutului la conferința internațională organizată la Chișinău Digitizarea actelor normaTICE în contextul modernizării serviciilor publice (1 noiebrie 2022).

Importante și diverse activități au fost organizate în temeiul colaborării cu **Facultatea de Drept și Științe ale Administrării, a Universității din Varsovia, Polonia.** În perioada mai-decembrie 2022, au fost planificate și realizate în colaborare conferințe științifice, lecții publice, instruiri, vizite de informare atât a cadrelor didactico-științifice a universității din Varșovia la Chișinău, cât și a unor membri a echipei de proiect la Universitatea din Varșovia. Spre exemplu, în perioada 27-29 octombrie, Mateusz PILICH a organizat instruirea *Influența integrării UE asupra sistemului de drept internațional privat al Poloniei. Viziuni de perspectivă pentru RM* ; în perioada 08-11 noiembrie LCȘ va fi vizitat de către directorul centrului de cercetări Jarosław Turłukowski, care va participa la conferința Integrarea prin cercetare și inovare (10-11 noiembrie), pentru perioada 10 noiembrie-10 decembrie mai sunt

planificate 5 lecții publice și 5 participari la conferința dedicate drepturilor omului *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitala, care urmează a fi organizată în perioada 08-09 decemrie 2022.*

O colaborarea inițiată în anul precedent care a continuat și în acest an **este cu Facultatea de Drept și Științe Administrative, Universitatea „Ovidius", Constanța.** Datorită colaborării cu cercetători din cadrul acestei instituții au fost organizate activități științifice cu studenții facultății, organizate dezbateri pe teme de interes științific comun, au avut loc schimburi de opinii pe subiecte sensibile precum drepturile omului, au fost evaluate și expertizate cercetarile realizate de către reprezentanți ai ambelor instituții, este în curs de organizare conferința internațională *Statul, securitatea și drepturile omului în era digital, r*eprezentanți ai universității au participat cu comunicări la conferința internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare* , organizată la data de 17-18 iunie 2022.

La o primă etapă este inițierea colaborarilor cu **Institute of Social Sciences Belgrade** cu **Center for Constitutional Studies and Democratic Development** (CCSDD). Datorită acestei inițiative de colaborare s-a reușit organizarea Școlii de toamnă *EU and Legal Transformation in Eastern Neighbourhood* (07-11.11.2022) la care au participat studenți , masteranzi și cercetători. Pe parcursul a cinci zile au avut loc schimburi de experiențe pe un areal extins de subiecte, care sunt de actualitate pentru Republica Moldova, pentru suprapunerea rezultatelor obțin ute în cadrul proiectului cu experiența și tendințele înregistrate la nivel european.

La nivel internațional, au fost valorificate <u>4 colaborări</u> materializate în consultări, schimburi de experiențe, vizite de informar, instruiri, lecții publice etc.

11. DIFICULTĂȚILE ÎN REALIZAREA PROIECTULUI

- Salarizarea cercetătorilor angajați în realizarea proiectului este nemotivantă, în special în condițiile actuale ale crizelor din societate;
- Preferința cercetătorilor tineri de a se implica în alte activități, decît cele de cercetare, dat fiind necesități financiare în creștere;
- Lipsa de resurse financiare pentru a realiza stagii și cercetări în centre de peste hotare și de a realiza schimburi de experiențe în state care au realizat tranziția spre modernizare;
- Lipsa de deschidere a instituțiilor de stat în vederea acumulării materialului factologic și diseminării cercetărilor realizate;
- Interes minor din partea părților implicate în procesul decizional de a construi un dialog constructiv pe subiectele puse în discuție;
- Existența restanțelor la capitolul elaborării și promovării documentelor de politici naționale și sectoriale de încurajare a mediului de cercetare;
- Stagnarea procesului legislativ, de modificare și elaborare a celor mai importante acte normative naționale cu referință la domeniul ordinii și securității publice, cât și respectării și protecției drepturilor omului.
- Unele impedimente de natură tehnică (acces la internet, defectarea PC personal)

12. DISEMINAREA REZULTATELOR OBȚINUTE ÎN PROIECT ÎN FORMĂ DE PREZENTĂRI LA FORURI ȘTIINȚIFICE

➢ **Manifestări științifice internaționale (în străinătate) – 9 participări**

1. GUCEAC I. Conferință științifică D*reptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică*, București, 3 iunie 2022 – on-line. Tilul comunicării orale Interacțiunea om - mediu. Probleme cu caracter juridic
2. MOCANU V. Conferință științifică D*reptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică*, București, 3 iunie 2022 – on-line. Tilul comunicării orale *Tehnologii informaționale în asigurarea dreptului la un mediu sănătos*
3. CIOBANU R. Conferință științifică D*reptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică*, București, 3 iunie 2022 – on-line. Tilul raportului oral *Dreptul mediului în Republica Moldova*
4. CIOBANU R. Conferința științifică *Networked communication in the (post-)global eta: Information and knowlwdge in the digital world.* București 20-22 mai, 2022. Tilul raportului oral Există oare constrângeri într-o lume tehnologizată?
5. ARAMA E., Conferință științifică D*reptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică*, București, 3 iunie 2022 – on-line. Tilul comunicării oral Tradiții ecologice în vechiul drept românesc.
6. IORDANOV R. Conferință științifică D*reptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică*, București, 3 iunie 2022 – on-line. Tilul comunicării orale *Constituționalizarea dreptului la mediu în Republica Moldova*
7. IORDANOV R. Participarea la cea de-a 26-a reuniune a Grupului de lucru al părților la *Convenția de la Aarhus* și a 3-a sesiune extraordinară a reuniunii părților. Grupul de lucru a examinat progresele înregistrate în punerea în aplicare a actualului program de lucru și s-au discutat progresele înregistrate în promovarea accesului la informații, a participării publice și a accesului la justiție, chestiuni financiare; și promovarea convenției și a evoluțiilor și interconexiunilor relevante. În cadrul reuniunii au avut loc două sesiuni tematice, privind accesul la informații și promovarea aplicării principiilor convenției în cadrul forurilor internaționale.
8. IORDANOV R. Participarea la cea de-a 4-a reuniune regională pentru mediu și economie verde, care se desfășoară în Paris, Franța. Acest eveniment oferă Republicii Moldova oportunitatea de a promova mai mult principiile economiei circulare, inițierea proiectelor privind cartografierea deșeurilor industriale etc.
9. IORDANOV R. Participarea la cel de-al 30 Forum Economic și de Mediu sub egida OSCE „Promovarea securității și stabilității în zona OSCE prin redresare economică durabilă în urma pandemiei de COVID-19", desfășurat în Republica Cehă. Forumul Economic și de Mediu s-a bazat pe ecologizarea economiei și rolul sectorului energetic, cu accent pe provocări și oportunități emergente pentru securitatea și diversificarea energetică, construirea și gestionarea rețelelor energetice rezistente.

➢ **Manifestări științifice internaționale (în Republica Moldova)**

a) conferințe – 18 participări

1. GUCEAC I. Conferința științifico-practică internațională *Teoria și practica administrației publice (TPAP-2022*), Ediția a XXVI-a, Chișinău, 20 mai, 2022. Titlul comunicării orale Restrângerea libertății de exprimare în dreptul internațional și în legislația Republicii Moldova

2. GUCEAC Ion. Conferința științifico-practică internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare*, Chișinău, 17-18 iunie 2022. Titlul comunicării orale Drepturile somatice. *Concepte* fundamentale
3. ARAMĂ E.,. Conferința științifico-practică internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare.* Chișinău, 17-18 iunie 2022. Titlul comunicării orale Interpretarea dreptului – act de cunoaștere sau de voință?
4. CIOBANU R. Conferința științifico-practică internațională *Digitalizarea actelor juridice în contextul modernizări serviciilor publice.* Chișinău, 01.11.2022. Raportul: Modernizarea mecanismelor de guvernare.
5. CIOBANU R. Conferința științifico-practică internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare.* Chișinău, 17-18 iunie 2022; Titlul comunicării: Știința și educația în Republica Moldova – în căutarea unei noi identități.
6. CIOBANU R. Conferința științifico-practică internațională *Humanitarian standards of legal systems in today's world: challenges, solutions, trends.* Universitatea din Zaporojie, Ucraina, 14-15 iunie 2022. Comunicarea: Standarde unice ale sistemelor de drept orientate spre modernizarea mecanismelor de guvernare in RM.
7. CRECIUN N. Conferința științifico-practică internațională European *Integration through the strengthening of education, research, innovations in Eastern Partnership Countries* (conf. șt. intern.); organizată de USM, Republica Moldova, 16-17 mai 2022; Titlul comunicării: Changing the mentality is not a mission of the university (prezentare orală);
8. CRECIUN N., Conferința științifico-practică *internațională Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare.* Chișinău, 17-18 iunie 2022; Titlul comunicării: „Zero creativity".
9. SLUSARENCO S. Conferința științifică internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juriice la oportunități de dezvoltare și cooperare*. Chișinău. 17-18 iunie 2022. Titlul comunicării: *Asigurarea conlucrării eficiente a serviciilor publice desconcentrate.*
10. SLUSARENCO S. Conferința științifică internațională *Interesul superior al copilului: abordare socio-culturală, normativă și jurisprudențială*. Chișinău, 30 septembrie – 01 octombrie 2022. Titlul comunicării: *Rolul administrației publice locale privind garantarea realizării drepturilor și intereselor copiilor.*
11. IORDANOV R. Participarea la atelierului regional *Îmbunătățirea răspunsului de mediu pentru a aborda și reduce riscurile asociate cu mercurul și consolidarea capacităților instituționale în Europa Centrală și de Sud-Est*, organizat la Chișinău de proiectul „Suport în procesul post-ratificare a Convenției Minamata de către Moldova prin consolidarea capacităților de eliminare și reducere a riscurilor asociate cu mercurul" în parteneriat cu Secretariatul Convenției Minamata cu suportul Programului internațional specific (SIP), Titlul *Consolidarea capacităților și asistenței tehnice pentru implementarea Convenției.*
12. IORDANOV R. Participarea la conferința internațională *„Managementul bazinului transfrontalier Nistru și integrarea UE – pas cu pas"*, organizată de AO „Eco-TIRAS" în parteneriat cu Universitatea de Stat din Moldova și "Ecospectrum" Uniunii Europene prin Programul PNUD Moldova de Consolidare a Încrederii. Chișinău, 27-28 octombrie 2022.

13. IORDANOV R. Conferința științifico-practică internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare.* Chișinău, 17-18 iunie 2022. Titlul comunicării: *Securitatea ecologică și impactul războiului asupra mediului și reglementările normative*
14. MOCANU V. Conferința științifico-practică internațională *Digitalizarea actelor juridice în contextul modernizări serviciilor publice.* Chișinău, 01.11.2022. Comunicarea: Politici și acțiuni de suport în digitalizarea serviciilor publice.
15. MOCANU V. Conferința științifico-practică internațională Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare. Chișinău, 17-18 iunie 2022. Titlul comunicării: Societatea digital – o nouă normalitate: cadru de reflecție pentru domeniul juridic.
16. PANTEA O. Conferința științifico-practică internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare.* Chișinău, 17-18 iunie 2022. Titlul comunicării: *Sinopsă privind comisiile locale împuternicite să examineze faptele ilicite cu un grad de pericol social redus – studiu de caz.*
17. PANTEA O. Conferința științifică internațională *Interesul superior al copilului: abordare socio-culturală, normativă și jurisprudențială.* Chișinău, 30 septembrie – 01 octombrie 2022. Titlul comunicării: *Problemele delicvenței juvenile în Republica Moldova.*
18. ERHAN I. Conferința științifico-practică internațională *Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare.* Chișinău, 17-18 iunie 2022. Titlul comunicării: *Respectarea și protecția drepturilor omului în procesul menținerii și asigurării ordinii publice*

b) **International Round Table – 3 participări**

1. CIOBANU R. Masa rotunda cu genericul *Smart Specialization: from academic idea to political approach,* organizat în cadrul USM, 10-13 octombrie 2022, Raportul: De la E-learning spre E-sckils în educația juridică?
2. CRECIUN N. Masa rotunda cu genericul *Smart Specialization: from academic idea to political approach*, organizat în cadrul USM, 10-13 octombrie 2022, Raportul: Competențe E-comunicaționale în profesia de avocat
3. MOCANU V. Masa rotunda cu genericul *Smart Specialization: from academic idea to political approach,* organizat în cadrul USM, 10-13 octombrie 2022, Raportul: Priorități în ajustarea standardelor europene de protecție a datelor cu caracter informațional.

➢ **Manifestări științifice naționale**

a) **Conferințe – 9 participări**

1. GUCEAC I. Conferința științifico-practică *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: interferențe dintre drept și tehnologie.* organizată de Facultatea de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Republica Moldova,17 martie 2022; Titlul comunicării: *Drepturile somatice. Pledoarie pentru o nouă categorie de drepturi fundamentale*
2. ARAMA E. Conferința științifico-practică *Cadru consolidat de cercetare a problemelor*

actuale în știința juridică: Interferențe dintre drept și tehnologie, organizată de Facultatea de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Republica Moldova,17 martie 2022; Titlul comunicării: Priorități ale cercetării științifice a interacțiunii dintre drepturile omului și tehnologie.

3. CIOBANU R. Conferința științifico-practică *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: Interferențe dintre drept și tehnologie*, organizată de Facultatea de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Republica Moldova,17 martie 2022; Titlul comunicării: Proiectarea educației juridice digitale. O nouă modernitate?
4. CRECIUN N. Conferința științifico-practică *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: Interferențe dintre drept și tehnologie*, organizată de Facultatea de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Republica Moldova,17 martie 2022; Titlul comunicării: „Etica teoriei dreptului într-o lume tehnologizată" (prezentare orală);
5. PANTEA O. Conferința științifico-practică *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: Interferențe dintre drept și tehnologie*, organizată de Facultatea de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Republica Moldova,17 martie 2022; Titlul comunicării: *Impactul reformei sistemului administrației penitenciare asupra respectării drepturilor omului în locurile prtivative de libertate.*
6. PANTEA O. Conferinței științifico-practice a Ombudsmanului "Instituția carabinierilor între prezent și viitor". Chișinău, 20 iulie 2022. Titlul comunicării: *Evaluarea cadrului normativ și a practicilor privind aplicarea sancțiunii arestului contravențional*, în cadrul (prezentare verbală și articol elaborat)
7. MOCANU V. Conferința științifico-practică *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: Interferențe dintre drept și tehnologie*, organizată de Facultatea de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Republica Moldova,17 martie 2022; Titlul comunicării: Tehnologiile-cadru de dezvoltare pentru domeniul juridic.
8. ERHAN I. Conferința științifico-practică *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: Interferențe dintre drept și tehnologie*, organizată de Facultatea de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Republica Moldova,17 martie 2022; Titlul comunicării: Soluții digitale în vederea asigurării ordinii și securității publice
9. SLUSAENCO S. Conferința științifico-practică *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în știința juridică: Interferențe dintre drept și tehnologie*, organizată de Facultatea de Drept a USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Republica Moldova,17 martie 2022; Titlul comunicării: Dobândirea și durata mandatului parlamentar prin prisma reglementărilor constituționale.

b) Seminare științifice – 2/două

1. **Seminarul științific *Perspectiva unei viziuni integrate în cercetarea sectorială a guvernării și drepturilor omului* – 26.01.2022**

- ARAMA Elena Fundamente socio-juridice ale guvernării și drepturilor: Factorii și impedimente în tranziția spre o bună guvernare în RM
- CIOBANU Rodica Condiționalități și probabilități în tranziția spre o guvernare axată pe protecția drepturilor omului

- CRECIUN Natalia Justiția și drepturile omului în RM prin prisma necesității de reformare/modernizare
- ERHAN Ianuș *Relevanța mecanismelor naționale și internaționale de ordine și securitate publică în asigurarea drepturilor omului*
- GUCEAC Ion Constituționalizarea drepturilor sociale – vector al guvernării axate pe drepturile omului
- IORDANOV Rodica Priorități ale guvernării în vederea asigurării dreptului la un mediu sănătos
- NEGRU Andrei Justiția și perspectivele de modernizare a mecanismelor de bună guvernare
- PANTEA Oleg *Priorități în cercetarea mecanismelor de asigurarea a protecției drepturilor omului în locurile de detenție*
- SLUSARENCO Svetlana Buna guvernare realizată de către autoritățile pulice și serviciile publice desconcetrate

2. **Seminarul științific *Rezultate preliminare ale abordării de tip integrat a guvernării și drepturilor omului* - 20.06.2022**

- ARAMA Elena *Crize ale democrație representative*
- CIOBANU Rodica *Metodologii de măsurare a progreselor spre modernizare*
- CRECIUN Natalia *Reforme și viziuni de consolidare a independenței și integrității magistraților*
- ERHAN Ianuș *Protecția drepturilor și libertăților în contextul ordinii și securității publice*
- GUCEAC Ion *Administrația publică: între birocrație și democrație*
- IORDANOV Rodica *Instituționalizarea practicilor de protecție a dreptului la un mediu sănătos*
- NEGRU Andrei *Activismul juridic profesional*
- PANTEA Oleg *Răspunderea contravențională*
- SLUSARENCO Svetlana *Autoritățile, cetățenii și încrederea*

c) Masă rotundă - 3 / trei

1. **Masa rotundă *Rolul autorităților publice locale în monitorizarea respectării drepturilor omului în locurile de detenție* - 06.04.2022**

- CIOBANU R. Perspective de modernizare a guvernării axate pe protecția drepturilor omului prin intermediul colaborărilor interinstituționale.
- PANTEA O. DE la atitudini și percepții spre identificare de soluții
- SLUSARENCO S. Implicarea serviciilor publice desconcentrate din teritoriu în garantarea realizării drepturilor persoanelor aflate în locurile de detenție

2. **Masa rotundă *Rolul educației juridice în promovarea valorilor bunei guvernări în justiție* - 19.05.2022**

- NEGRU A. *Rolul conștiinței și culturii juridice în promovarea valorilor bunei guvernări*
- CIOBANU R. *Competențe ale educației juridice orientate spre promovarea bunei guvernări în justiție. O necesitate ori o prioritate?*
- CRECIUN N. *Schimbarea mentalității nu este o misiune a universității*

3. **Masa rotunda *Standarde și practici de predare în procesul educației juridice orientate***

***spre formarea de competențe și creștere a profesionalismului* – 28.09.2022**

- CIOBANU R. *Învățarea centrată pe competențe și valori: o prioritate a educației juridice universitare*
- ARAMĂ E. *Stimularea gândirii creative a studenților prin metoda dialogului*
- CRECIUN N. *Continuitate în valorificarea practicilor de predare în învățământul liceal și universitar*

➢ Manifestări științifice cu participare internațională (15 participări)

1. GUCEAC I. Conferința științifică cu participare internațională *Tranziția Republicii Moldova la standardele europene de ordine și securitate publică*. Departamentul Drept Public a Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, Republica Moldova, 12 octombrie 2022. Titlul comunicării: Conceptul ordinii sociale în formula paradigmatică
2. GUCEAC I. Conferința științifică cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare*, Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2022. Comunicarea: Drepturile reproductive – drepturi fundamentale ale omului. Abordări doctrinaire de ansamblu.
3. ARAMĂ E. Conferința științifică cu participare internațională *Tranziția Republicii Moldova la standardele europene de ordine și securitate publică*. Chișinău, Departamentul Drept Public a Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, Republica Moldova, 12 octombrie 2022. Titlul comunicării: Tendințe de standardizare în drept
4. ARAMĂ E. Conferința științifică cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare*, Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2022. Comunicarea: Nicolae Steinhardt și subiectul renovării științei juridice.
5. CIOBANU R. Conferința științifică cu participare internațională *Tranziția Republicii Moldova la standarde europene de ordine și securitate publică* (conferință științifică națională cu participare internațională), Departamentul Drept Public a Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, Republica Moldova, 12 octombrie 2022. Titlul comunicării: Standardizare ori ajustare la standarde de formare profesională în educația juridică?
6. CIOBANU R. Conferința științifică cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare,* Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2022. Comunicarea: Pluralitatea instumentelor conceptuale utilizabile în identificarea mecanismelor de modernizare a guvernării.
7. CRECIUN N. *Tranziția Republicii Moldova la standarde europene de ordine și securitate publică* (conferință științifică națională cu participare internațională), Departamentul Drept Public a Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, Republica Moldova, 12 octombrie 2022. Titlul comunicării: „Rolul avocatului în asigurarea ordinii și securității publice" (comunicare orală);
8. CRECIUN N. Conferința științifică cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare,* Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2022. Comunicarea: Human based approach to innovation in the justice sector.

9. SLUSARENCO S. Conferința științifică cu participare internațională *Tranziția Republicii Moldova la standarde europene de ordine și securitate publică* (conferință științifică națională cu participare internațională), Departamentul Drept Public a Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, Republica Moldova, 12 octombrie 2022. Titlul comunicării: Rolul administrației publice locale privind gestionarea situației imigranților.
10. SLUSARENCO S. Conferința științifică cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare*, Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2022. Comunicarea: Serviciul public – aspecte conceptuale și caracteristici.
11. PANTEA O. Conferința științifică cu participare internațională *Tranziția Republicii Moldova la standarde europene de ordine și securitate publică* (conferință științifică națională cu participare internațională), Departamentul Drept Public a Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, Republica Moldova, 12 octombrie 2022. Titlul comunicării: Reflecții asupra misiunii organelor administrației locale în asigurarea respectării drepturilor omului în locurile de detenție – studiu de caz.
12. ERHAN I. Conferința științifică cu participare internațională *Tranziția Republicii Moldova la standarde europene de ordine și securitate publică* (conferință științifică națională cu participare internațională), Departamentul Drept Public a Facultății de Drept, USM, L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare", Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, Republica Moldova, 12 octombrie 2022. Comunicarea: Dezvoltarea domeniului ordinii și securității publice prin prisma angajamentelor de integrare europeană ale Republicii Moldova
13. ERHAN I. Analiza cadrului juridic de reglementare al domeniului ordinii și securității publice Conferința științifică cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare,* Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2022. Comunicarea
14. PANTEA O. Conferința științifică cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare*, Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2022. Comunicarea: Realizarea dreptului la educație în locurile privative de libertate -studiu de caz
15. MOCANU V. Conferința științifică cu participare internațională *Integrare prin cercetare și inovare*, Universitatea de Stat din Moldova, 10-11 noiembrie 2022. Comunicarea:E-dosar judiciar: etapă de tranziție către justiția virtuală

13. APRECIEREA ȘI RECUNOAȘTEREA REZULTATELOR OBȚINUTE ÎN PROIECT

Distincții obținute la Salonul Internațional de Invenții și Inovații „Traian VUIA", ediția a VIII - a, perioada 08-10 octombrie 2022, Timișoara

- Rodica CIOBANU, Iordanca-Rodica IORDANOV, Veronica MOCANU, Mariana ROȘCA Studiu integrat asupra guvernării și drepturilor omului în Republica Moldova – **Medalia de argint**
- Rodica CIOBANU, Ion GUCEAC, Elena ARAMA, Andrei NEGRU, Veronica MOCANU, Natalia CRECIUN, Oleg PANTEA, Ianuș ERHAN, Svetlana SLUSARENCO Tranziția spre o bună guvernare și protecție eficientă a drepturilor omului – **Medalia de argint**

- Rodica CIOBANU Reperele constituirii unei metodologii interdisciplinare în drept - **Medalie de bronz**

Distincții obținute în cadrul Expoziției Europene a Creativității și Inovării EUROINVENT`22 care a avut loc în perioada 26-28 mai a.c., la Iași, România:

- Rodica CIOBANU Interdisciplinary mhethodology in the paradigmatic reconstruction of law – **Diplomă de excelență**
- Rodica CIOBANU, Iordanca-Rodica IORDANOV, Veronica MOCANU, Mariana ROȘCA Studiu integrat asupra guvernării și drepturilor omului în Republica Moldova – **2 Diplome de excelență**
- Rodica CIOBANU, Ion GUCEAC, Elena ARAMA, Andrei NEGRU, Veronica MOCANU, Rodica IORDANOV, Natalia CRECIUN, Oleg PANTEA, Svetlana SLUSARENCO The current multidimensional context of governance and human rights in Moldova – **Medalia de aur**

14. PROMOVAREA REZULTATELOR CERCETĂRILOR OBȚINUTE ÎN PROIECT ÎN MASS-MEDIA:

IORDANOV Iordanca Rodica, secretar de stat Ministerul Mediului; ILIA TROMBIȚCHI, expert de mediu; VLADISLAV KAIM, membru al Grupului Consultativ de Tineret pe schimbări climatice din cadrul ONU; MIRCEA FECHET, fost ministru al Mediului România /Emisiunea Obiectiv Comun/Schimbările climatice, preocupări și angajamente.
IORDANOV Iordanca Rodica, secretar de stat Ministerul Mediului/Vocea Basarabiei- Puncte de reflecție/Managementul integrat al deșeurilor - zero deșeuri. Gestionarea integrată a resurselor de apă și Dezvoltarea durabilă a sectorului forestier în vederea extinderii suprafeței de vegetație și a ariilor naturale protejate.
CIOBANU Rodica, Dezbaterea publică „100 de ani de URSS și 31 de ani fără URSS: ediția 258-a din ciclul „Dezvoltarea culturii politice în dezbateri publce" organizată de IPN la 28 iulie 2022.

15. TEZE DE DOCTORAT / POSTDOCTORAT SUSȚINUTE ȘI CONFIRMATE ÎN ANUL 2022 DE MEMBRII ECHIPEI PROIECTULUI

– *Nu sunt in anul curent*

16. MATERIALIZAREA REZULTATELOR OBȚINUTE ÎN PROIECT

1. Elaborarea Opiniei L.C.Ș. „Drept Public Comparat și e-Guvernare" cu privire la introducerea sistemului de repartizare aleatorie a dosarelor în Procuratură (Studiu. Introducerea sistemului de repartizare aleatorie a dosarelor în Procuratură: Chișinău, 2022, pp.105-111. Disponibil: http://apod.md/2022/08/16/studiul-de-oportunitate-privind-introducerea-repartizarii-aleatorii-a-dosarelor-in-procuratura/)
2. Elaborarea avizelor și studiilor privind aspectele lacunare la Legea nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și Legea nr.851/1996 privind expertiza ecologică - s-a soldat cu modificarea cadrului legal și adoptarea *Legii nr. 226/2022, publicată în Monitorul Oficial 326-333/21.10.22 art.626; în vigoare 21.10.23*.

3. Analiza și elaborarea opiniilor privind aplicabilitatea și eficiența cadrului normativ în domeniul răspunderii penale pentru infracțiuni ecologice - s-a soldat cu elaborarea Proiectului de Lege pentru modificarea capitolului IX - infracțiuni ecologice. Cod Penal, la momentul de față este în proces de coordonare în cadrul Ministerului Justiției. Un alt rezultat este elaborarea cursului „Particularitățile răspunderii juridice in domeniul ecologic" la Masterat (S.01.A.04);
4. Elaborate proiecte pentru obținerea **grandurilor:** granduri pentru 5 teze de doctorat: - Background-ul social in exercitarea profesiei de judecător (90p) - Ciobanu R.; - Constituționalizarea dreptului la apă potabilă – unul dintre vectorii noi de dezvoltare a legislației RM (89.5p) – Guceac I., - Convergențe teoretice și practice de asigurare a dreptului la un mediu neprimejdios prin realizarea mecanismului de evaluare a biodiversității (88.5p)- CiobanuR.; - Instituția ombudsmanului – ca factor determinant al procesului democratic din RM (85p)- Slusarenco S.; - Organele Autoadministrării judecătorești – garanți ai integrității și independenței judecătorești (84,5p) – Slusarenco S.

17. INFORMAȚIE SUPLIMENTARĂ REFERITOR LA ACTIVITĂȚILE MEMBRILOR ECHIPEI ÎN ANUL 2022

➢ Membru/președinte al **comitetului organizatoric/științific**

Participarea în calitate de Președinți, secretari științific, membri a **Consiliilor științifice** de susținere a tezelor de doctorat: **1. Arama E.** Membru al Consiliului științific specializat pentru susținerea tezei de doctor în drept Spiritualitatea juridică românească de către drd. Bogdan Cuza la 6 mai 2022; Membru al Consiliului științific specializat pentru susținerea tezei de doctor în drept Sistematizarea legislației și formele sale de către drd. Tentiuc Elena la 30 august 2022; **2. Ciobanu R.** Președinte al Consiliului științific specializat pentru susținerea tezei de doctor în drept Principiul separației puterilor: evoluție și starea actuală., autor Malearciuc O. 11.11.2022

➢ **Redactor / membru al colegiilor de redacție** al revistelor naționale / internaționale

ARAMĂ E. Membru al colegiului de redacție a *Revistei Naționale de drept*
ERHAN I. Membru al Colegiului de redacție a Revistei *Legea și viața*
CIOBANU R. Membru al colegiului de redactie *Studia Universitatis Moldaviae*

➢ **Activități de ghidare și expertizare a cercetării științifice**

- Participarea în calitate de Președinți, Membri în **seminare științifice de profil** și experți la examinarea tezelor de doctor ori doctor habilitat: 1. **Guceac I.** Președinte al Seminarului științific de profil din cadrul Universității de Stat din Moldova la specialitatea: 552.01. Drept constitutional, examiate 2 teze de doctor în drept: - 9 septembrie 2022, ședința Seminarului științific de profil la specialitatea 552.01. – Drept constitutional. Examinarea tezei de doctor în drept cu titlul „Fundamentele constituționale ale căilor de atac în Republica Moldova", autor Iulian Rusanovschi; - 16 septembrie 2022, ședința Seminarului științific de profil la specialitatea 552.01. – Drept constitutional. Examinarea tezei de doctor în drept cu titlul „Asigurarea bunei administrări prin realizarea drepturilor garanții", autor Pavel Cătălin Radu; **2. Arama E.** Membru al Seminarului științific de profil la teza drd. Mărgineanu Valentin cu tema: Configurarea caracterului rațional al dreptului în gândirea românească interbelică la 28.09.22; Membru al Seminarului științifice de profil la

teza Pavel Cătălin Radu cu tema: Asigurarea bunei administrări prin realizarea drepturilor garanții la 16.09.22; **3. Slusarenco S**. Examinarea tezei de doctor în drept cu titlul „Asigurarea bunei administrări prin realizarea drepturilor garanții", autor Pavel Cătălin Radu.

- Cercetătorii din cadrul proiectului realizează transferul de cunoștințe prin implicare în ghidarea activitatății de cercetare a doctoranzilor fiind ***membri ai comisiilor de îndrumare***: Guceac I. - membru a comisiei de îndrumare la 10 doctoranzi; Slusarenco S. - membru a 6 comisii de îndrumare; Ciobanu R. - membru a 3 trei comisii de îndrumare; Mocanu V.- membru a 4 comisii de îndrumare; Negru A. – membru a 2 comisii de îndrumare; Pantea O.- membru a 2 comisii de îndrumare.
- Coordonare procesului de cercetare în vederea elaborării **tezelor de licență și masterat**: **Teze de licență**: - coordonator **Arama E.:** Crainic Adrian, Dimensiunea politico-juridică a corelației formei de guvernământ cu regimul politic ca elemente ale statului, Paduri Ana-Maria – Subiecții dreptului vamal în Republica Moldova; coordonator **Erhan I.:** Russu V. Caracteristicile sistemului vamal al Republicii Moldova, aspecte teoretico-practice; Bulgari I. Controlul vamal al mărfurilor și bunurilor transportate peste frontiera vamală de către persoane fizice și persoane juridice; Terentiev E. Cooperarea internațională în domeniul vamal. Rolul și impactul asupra activității vamale; Boidan G. Rolul și impactul cooperării internaționale în domeniul vamal; - coordonator **Iordanov R.**: Țvicova V. Protecția juridică internațională a biodiversității; **Pantea O.:** Panchiv O. *Configurația juridică a răspunderii și sancțiunii contravenționale în legislația Republicii Moldova;* Manea A. *Aspecte istorice și de drept comparat cu privire la contravenție.*
- **Teze de master:** coordonator Erhan I.: Suhodol Al. Problemele teoretico-practice ale procedurii de vămuire a mărfurilor, bunurilor și a altor valori; Buzulan A.Trecerea peste frontiera vamală a Republicii Moldova a unităților de transport și a mijloacelor de transport; Bucarciuc V. Declararea mărfurilor, valorilor și bunurilor trecute peste frontiera vamală a Republicii Moldova; Russu C. Rolul și importanța evaluării și expertizei în cadrul activității vamale; Pantea O.: Rotaru M. Statutul juridic al condamnaților în contextul asigurării drepturilor și libertăților fundamentale.
- **Coordonarea participării studenților la conferințe științifice** studențești și a publicării rezumatelor în materialele conferinței: 1. Creciun N.- STOICA, Dumitru. Eficiența sporită a convingerii în raport cu constrângerea, ca mecanism de asigurare a ordinii sociale și de drept. In: Sesiunea națională cu participare internațională de comunicări științifice studențești. Ediția XXVI, 1 februarie-1 martie 2022. Chișinău: CEP USM, 2022, vol.I, pp.152-154. ISBN 978-9975-159-49-4 ISBN 978-9975-159-50-0. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/ Rezumatele-Comunicarilor_Volumul-1.pdf; VRABIE, Dumitru. Garantarea drepturilor animalelor – dilemă de interes public. În: Sesiunea națională cu participare internațională de comunicări științifice studențești. Ediția XXVI, 1 februarie-1 martie 2022. Chișinău: CEP USM, 2022, vol.I, pp.155-157. ISBN 978-9975-159-49-4 ISBN 978-9975-159-50-0. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Rezumatele-Comunicarilor_Volumul-1.pdf
- Coordonarea participării **studenților la conferințe științifice internaționale și a publicării** rezumatelor în materialele conferinței: Creciun N. - STOICA, Dumitru. Activism versus pasivitate – modele sociale de configurare a bunei guvernări într-un stat de drept. In: Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală (conf. șt. intern.).

Chișinău: CEP USM, 2022, pp.515-522. ISBN 978-9975-159-32-6. https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/ Culegerea_cu_ISBN_2022.pdf;

- Coordonarea **pregătirii studenților** francofoni pentru participare la Colocviul internațional „Interculturalia", desfășurat la data de 14-15 octombrie 2022, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza", Iași, România: Creciun N. - VRABIE, Dumitru – „Les règles de droit protègent non seulement les personnes mais aussi les animaux"; - VASCAN, Olivia, RUSSU, Milena – „Les valeurs transversales font la différence. A propos du droit, de la créativité et du courage"; - PÎRLOG, Beatricia, CELARSCHI, Nicoleta - „Les valeurs transversales font la différence. A propos du droit, des compétences et de l'éthique";
- **Conducători de doctorat:** Slusarenco S. - conducător a 5 doctoranzi; Guceac I.- conducător a 3 doctoranzi; Ciobanu R. - conducător a 4 doctoranzi; Negru A. – conducător a 5 doctoranzi; Pantea O. – conducătro al 1 (unui) doctorand.
- **Dezvoltarea profesională continuă** a membrilor echipei de proiect: Iordanov R. În perioada 19/07/2022 - 21/07/2022 - cursul de formare cu genericul „Regimul de protecție a ariilor protejate: aspecte de investigarea și examinarea infracțiunilor de mediu". Cursul organizat de către Institutul Național al Justiției în parteneriat cu AO EcoContact și Ministeriul Mediului în cadrul proiectului „Justiție Verde STEPS" susținut de Suedia. ID certificatului: 54193; Ciobanu R. Perioada 02.-04.08.2022 a participat la instruire Evaluarea externă a calității programelor de studii superioare de licență și master. Organizată de ANACEC (DEIS nr.A0013); R. Ciobanu a participat la data de 19.07.2022 la Webinarul *„History and modern state of international law in regard to refugees in ukraine. Organizat de Human Rights Vector NGO (Ucraina) în partemneriat cu* Asociația Promo-LEX și World of Tolerance; R. Ciobanu a participat la data de 26 iulie 2022 la Webinarul Istoria și situația actuală a teritoriilor ocupate. Drepturile omului în teritoriile ocupate. organizat de Asociația Promo-LEX, în parteneriat cu World of Tolerance și *Human Rights Vector*; R. Ciobanu a participat la Improving the Integration of Immigrant Youth though collaboration and training, perioada 8-12 mai, Craiova , România; R. Ciobanu, vizită de informare la Baltic Institute for Research and Development, perioada 9-11 iunie 2022, Vilinius, Lithuania; Creciun N. a participat la instruirea organizată de NCSC, la instruirea dezvoltarea abilităților de cercetare, scriere și argumentare juridică. , perioada 27 iunie-1 iulie. Chișinău; Pantea O. Participarea la 12.07.2022 la Webinarul *„Istoria și situația actuală a drepturilor omului în Republica Moldova"*, organizat de Asociația Promo-LEX, în parteneriat cu Вектор прав людини și Мир толерантности, ș.a.

18. REZUMATUL ACTIVITĂȚII ȘI A REZULTATELOR OBȚINUTE ÎN PROIECT

Activitățile de cercetare realizate în cadrul proiectului *Modernizarea mecanismelor de guvernare axate pe protecția drepturilor omului* au fost centrate pe determinarea convergențelor dintre multiplele aspecte care au fost identificate ca esențiale la etapele precedente ale proiectului. Activitatea științifică a inclus, prioritar, cercetarea și analiza critică a izvoarelor primare și derivate relevante pentru tematica proiectului și aplicarea instrumentelor metodologice de analiză, evaluare, monitorizare și testare a rezultatelor obținute.

De asemenea, au fost stabilite conexiuni la nivel național, regional și european. Comunicarea cu savanți, cadre universitare din alte state, din alte centre de cercetare din țară, dar și cu practicieni au generat viziuni noi pentru aprofundarea și diversificare cercetărilor. Experiențele împărtășite de experți, cu referire la procesele de tranziție prin care trec state precum Republica Moldova,

au înaintat ipoteza că bunele practici ale altor state, care au depășit stadiul de tranziție spre democrație și statul de drept, pot fi împărtășite, dar nu trebuie neglijate particularitățile naționale. În acest sens, s-a dovedit importantă și abordarea retrospectivă, necesară pentru a înțelege punerea instrumentelor de modernizare în context istoric concret.

O altă concluzie se referă la interacțiunea dintre democrație (modul în care ea este percepută și valorificată) și drepturile omului, care poate fi amplificată prin consolidarea coeziunii sociale, coeziune ce se realizează doar între oameni liberi și prin anumite restrângeri ale drepturilor. Consacrarea expresă a unor noi coordinate, care să precizeze condițiile de restrângere, spre exemplu, a libertății de exprimare, ar apropia legislația Republicii Moldova de garanțiile convenționale ale instrumentelor internaționale în domeniul drepturilor omului. De asemenea, se constată că asigurarea dreptului la un mediu neprimejdios are coordanate distincte, unul referindu-se la dezvoltarea unui sistem de drept al mediului, care asigură o cooperare constructivă a societății, a statului, a cetățenilor.

Analiza legislației (legi, hotărâri de Guvern, acte normative departamentale etc.) cu referință la domeniul de cercetare, în special protecția drepturilor omului, ordine și securitate publică și înaintarea propunerilor de modificare și ajustare la nivelul actual de dezvoltare, precum și provocările existente, vor asigura un nivel calitativ sporit al climatului de securitate publică și respectarea drepturilor și libertăților omului.

Pentru a reuși realizarea unei sarcini majore, protecția drepturilor și libertăților omului, sunt necesare eforturi continui de studiu al documentelor de politici naționale, europene și internaționale cu impact asupra domeniului de cercetare. Se impune revizuirea acestora, analiza rezultatelor, înaintarea recomandărilor, în vederea inserării acestora în noul ciclu de politici publice.

Este necesară corelarea documentelor de politici cu necesitățile și așteptările societății, astfel încât implementarea acestora să aibă un impact cât mai benefic, precum și asigurarea calității procesului de implementare a documentelor de politici sectoriale, atingerea obiectivelor propuse, fixarea lecțiilor învățate și creșterea calitativă a profesioniștilor angajați în serviciul public, în instituții de drept. Angajații instituțiilor înșiși trebuie să devină ambasadori ai protecției drepturilor omului, să caute excelență și să contribuie la îmbunătățirea cadrului de referință în activitate. Implementarea soluțiilor de e-Guvernare, în acest sens, ținând cont de faptul că modernizarea nu poate fi văzută altfel decât conectată la era digitală, poate oferi un impuls nou pentru dezvoltarea domeniilor de activitate, oferind cetățenilor posibilitate de a-și valorifica drepturile.

Cercetările științifice, materializate în studii, articole, comunicări etc. s-au dovedit a fi veritabile platforme de discuții pentru profesioniști în drept. Comunicarea pe principii profesionale cu teoreticieni și practicieni în drept, dar și cu tineri (studenți, masteranzi, doctoranzi), creează un substrat sustenabil pentru continuarea eforturilor de cercetare științifică, construirea și fortificarea unor baze de cooperare interprofesională, precum și pentru stimularea procesului de modernizare a guvernării.

SUMMARY OF THE ACTIVITY AND RESULTS OBTAINED IN THE PROJECT

The research activities carried out in the project *Modernization of governance mechanisms focused on the protection of human rights* have been focused on determining the convergences

between the multiple aspects that have been identified as essential in the previous stages of the project. The scientific activity primarily included the research and critical analysis of primary and derived sources relevant to the project's theme and the application of methodological tools for analysis, evaluation, monitoring and testing of the results obtained.

Also, connections have been established at national, regional and European levels. Communication with scientists, academics from other states, from other research centres in the country, as well as with practitioners have generated new visions for deepening and diversifying research. The experiences shared by the experts, with reference to the transition processes that states such as the Republic of Moldova are going through, put forward the hypothesis that the good practices of other states, which have passed the stage of transition towards democracy and the rule of law, can be shared, but should not be neglected national particularities. In this sense, the retrospective approach, necessary to understand the concrete historical context of the modernization tools, also proved to be important.

Another conclusion refers to the interaction between democracy (how it is perceived and exploited) and human rights that can be amplified by strengthening social cohesion, cohesion that is achieved only among free people and through certain restrictions of rights. The express consecration of new coordinates specifying the conditions for restricting, for example, freedom of expression would bring the legislation of the Republic of Moldova closer to the conventional guarantees of international instruments in the field of human rights. Also, it is found that ensuring the right to a safe environment has distinct coordinates, one of them referring to the development of an environmental law system, which ensures a constructive cooperation of the society, the state, and the citizens.

The analysis of the legislation (laws, Government decisions, departmental normative acts etc.) with reference to the field of research, especially the protection of human rights, public order and security and the submission of proposals for modification and adjustment to the current level of development, as well as existing challenges will ensure an increased qualitative level of the public security climate and respect for human rights and freedoms.

In order to achieve a major task, the protection of human rights and freedoms, continuous efforts are needed to study national, European and international policy documents with an impact on the research field. A review in the field, an analysis of the results are required, in order to insert recommendations into a new cycle of public policies.

Ensuring the correlation of policy documents with the needs and expectations of the society, so that their implementation has the most beneficial impact, as well as ensuring the quality of the implementation process of sectoral policy documents, achieving the proposed objectives, fixing the lessons learned and a qualitative growth of the employed professionals in the public service, in legal institutions are needed. The employees of the institutions themselves must become ambassadors for the protection of human rights, seek excellence and contribute to the improvement of the activity reference framework. The implementation of e-Government solutions, in this sense, considering that the modernization cannot be seen otherwise than connected to the digital age, can provide a new impetus for the development of the fields of activity, offering the opportunity for citizens to capitalize on their rights.

Scientific research, materialized in studies, articles, communications etc., have proven to be genuine discussion platforms for legal professionals. Communication on professional principles with theorists and legal practitioners, as well as with young people (students, masters, doctoral students), creates a sustainable substrate for the continuation of scientific

research efforts, building and strengthening bases of interprofessional cooperation, as well as for stimulating the governance modernization process.

19. RECOMANDĂRI, PROPUNERI

Cercetările individuale, cât și cele colective asupra ***Mecanismelor de modernizare a guvernării axate pe protecția drepturilor omului*** sunt însoțite de concluzii și recomandări, lucru firesc care însoțește sinteza asupra subiectelor abordate. Recomandările și concluziile formulate pot fi identificate în conținutul articolelor și studiilor publicate. Astfel, din arealul amplu al cercetărilor specificăm pe post de recomandări următoarele:

Se consideră necesară fortificarea cadrului de adaptarea a instrumentelor metodologice, care oferă resurse sficiente și eficiente de măsurare a guvernării și a gradului de protecție a drepturilor omului în societate, dar care necesită a fi cunoscute din perspectiva modului în care pot și trebuie să fie implementate pentru a produce rezultate;

La ora actuală se impun acțiuni orientate spre extinderea arealului consultărilor dintre mediul profesional și cel de cercetare, precum și a colaborărilor cu centre științifice din spațiul UE în vederea asimilării bunelor practici înregistrate în parcursul acestora spre standarde recunoscute la nivel european. O recomandare suplimentară ce este conectată proceselor actuale s-ar referi la posibilitatea de a accesa mai extins izvoare doctrinare din alte state, fie și prin intermediul bibliotecii online.

În condițiile statutului de stat candidat, obținut de RM este necesară extinderea finanțărilor și susținerea cercetărilor asupra mecanismelor de modernizare a RM și de tranziție la standarde europene. Cercetările de pînă la moment, au determinat existența multiplelor aspecte care necesită a fi investigate, aceasta prezentîndu-se în calitate de dificultate esențială în realizarea proiectului, volumul de lucru fiind în creștere, ceea ce ar putea avea impact asupra calității produsului final. Ținând cont de acest volum de muncă și de timpul efectiv alocat realizării lui, problema subfinanțării este la suprafață.

O propunere importantă este consolidarea mediului științific în vederea identificării celor mai eficiente mecanisme care pot contribui la modernizarea RM și la protecția efectivă a drepturilor omului.

Conducătorul de proiect _____ / (CIOBANU Rodica)

Data: 14.11.2022

LȘ

Anexa 1A

LISTA

lucrărilor ştiinţifice, ştiinţifico-metodice şi didactice
publicate în anul de referinţă (2022) în cadrul proiectului din Programul de Stat
„Modernizarea mecanismelor de guvernare
axate pe protecţia drepturilor omului"
20.80009.1606.15

1. **Monografii** (recomandate spre editare de consiliul ştiinţific/senatul organizaţiei din domeniile cercetării şi inovării)

1.1.monografii internaţionale

1.2. monografii naţionale

2. Capitole în monografii naţionale/internaţionale

1. **GUCEAC, I.** Legalitatea, libertatea, democraţia şi birocraţia în administraţia publică. În: *Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului* / Ministerul Educaţiei şi Cercetării al Republicii Moldova, Universitatea de Stat din Moldova ; coordonator: Rodica Ciobanu. – Chişinău : Cartea Juridică, 2022 (Lexon-Prim). – 256 p. ISBN 978-9975-3418-4-4. (p. 61-76)
2. **ARAMĂ, E.** „Criza democraţiei reprezentative şi propuneri de depăşire. In: *„Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului.* Chişinău, Cartea Juridică, 2022, pp.133-168. ISBN 978-9975-3418-4-4
3. **CRECIUN, N.** Independenţa şi răspunderea disciplinară a procurorilor – elemente inseparabile ale reformei în domeniul justiţiei. In: *Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului.* Chişinău, Cartea Juridică, 2022, pp.133-168. ISBN 978-9975-3418-4-4
4. **ARAMĂ, E., CIOBANU, R.** Dimenisuni ale tranziţiei guvernării spre eficienţă şi protecţie a drepturilor omului. In: *Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului.* Chişinău, Cartea Juridică, 2022, pp.3-14. ISBN 978-9975-3418-4-4
5. **CIOBANU, R.** Identificarea mecanismelor de modernizare a guvernării printr-o abordare de tip dezagregat. In: *Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului.* Chişinău, Cartea Juridică, 2022, pp.16-41. ISBN 978-9975-3418-4-4
6. **SLUSARENCO, S.** Beneficiile încrederii cetăţenilor asupra bunei funcţionări a administraţiei publice. In: *Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului.* Chişinău, Cartea Juridică, 2022, pp.77-96. ISBN 978-9975-3418-4-4
7. **MOCANU, V.** Consolidarea dreptului de acces la justiţie în condiţii de instituţionalizare a instanţelor digitalizate. In: *Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului.* Chişinău, Cartea Juridică, 2022, pp.96-115. ISBN 978-9975-3418-4-4
8. **NEGRU, A.** Importanţa activismului juridic profesional pentru justiţia naţională. In: *Tranziţia spre o bună guvernare şi protecţie eficientă a drepturilor şi libertăţilor omului.* Chişinău, Cartea Juridică, 2022, pp.116-132. ISBN 978-9975-3418-4-4

9. **NEGRU, A., MIHAILENCO, O.** Răspunderea disciplinară și răspunderea penală a judecătorului în situația emiterii unui act de justiție illegal. In: *Tranziția spre o bună guvernare și protecție eficientă a drepturilor și libertăților omului.* Chișinău, Cartea Juridică, 2022, pp.169-184. ISBN 978-9975-3418-4-4.
10. **ERHAN, I.** Protecția drepturilor și libertăților omului în contextul ordinii și securității publice. In: *Tranziția spre o bună guvernare și protecție eficientă a drepturilor și libertăților omului.* Chișinău, Cartea Juridică, 2022, pp.186-211. ISBN 978-9975-3418-4-4.
11. **ERHAN, I** Rolul și locul Centrului pentru prevenirea și combaterea violenței în familie și a violenței în bază de gen. In: *Tranziția spre o bună guvernare și protecție eficientă a drepturilor și libertăților omului.* Chișinău, Cartea Juridică, 2022, pp.233-246. ISBN 978-9975-3418-4-4.
12. **PANTEA, O.** Răspunderea contravențională pentru încălcarea drepturilor electorale ca drepturi fundamentale ale omului și cetățeanului. Competența Comisiei Electorale Centrale. In: *Tranziția spre o bună guvernare și protecție eficientă a drepturilor și libertăților omului.* Chișinău, Cartea Juridică, 2022, pp.212-231. ISBN 978-9975-3418-4-4.

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

1. **ERHAN, I.** Current challenges to public order and security. In: *Cogito,* vol. XIV, no. 2/June, 2022, ISSN 2068-6706, pp. 30-51. Disponibil: https://cogito.ucdc.ro/COGITO_IUNIE_2022.pdf
2. **PANTEA, O.** The social impact of contraventions and its active subject – the individual – in the Republic of Moldova. In: *Journal of Community Positive Practices* (is included in Scopus), XXII (2) 2022, p. 56-64, ISSN Print: 1582-8344; Electronic: 2247-6571, (0,72 ca). DOI: https://doi.org/10.35782/JCPP.2022.2.04. Disponibil: http://jppc.ro/index.php/jppc/article/view/523/392.
3. **CIOBANU, R., ARAMA E.** The anatomy of a doctrinal enthusiasmturned into national despair. In: *Journal of Community Positive Practices* (is included in Scopus), XXII (3) 2022, pp 83-92. DOI: https://doi.org/10.35782/JCPP.2022.3.06. Disponibil: https://jppc.ro/index.php/jppc/article/view/566

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

1. **PANTEA, O.** *Comunicarea asertivă cu persoanele deținute – un drept fundamental sau o obligație a autorităților?".* În: Analele Științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza" din Iași. Tomul LXVIII, Ştiinţe Juridice, FOSIDHUS 2022, p. 125-131. ISSN: 1221-8464; ISSN-L: 1221-8464 (0,44 ca). DOI: https://doi.org/10.47743/jss-2022-68-4-9. A se vedea: http://pub.law.uaic.ro/ro/volume-publicate/2022/anale-uaic-tomul-lxviii-stiine-juridice-fosidhus-2022/oleg-pantea

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

Articole în reviste naționale, Categoria B

1. **CRECIUN, N.** Debirocratizarea segmentului comunicațional în justiție prin încurajarea spiritului asociativ al judecătorilor. In: *Revista Institutului Național al Justiției*, 2022, nr.2(61), pp.47-52. ISSN 1857-2405. DOI: https://doi.org/10.52277/1857-2405.2022.2(61).08 (revistă acreditată ca publicație științifică de tipul B; publicație cu Acces Deschis, membru Crossref, inclusă în baza de date națională IBN și în bazele de date internaționale HeinOnline, Copernicus, DOAJ)
2. **IORDANOV R., ROȘCA V.** Dreptul la un mediu sănător: rolul mecanismelor convenționale de modernizare. In: *Revista Institutului Național al Justiției*, 2022, nr.2(61), pp.41-46. ISSN 1857-2405. DOI: https://doi.org/10.52277/1857-2405.2022.2(61).07
3. **ERHAN, I.** Protecția drepturilor și libertăților omului de către Poliție. În: *Revista națională de drept,* publicație periodică științifico-practică Nr. 1 (247), anul 23 (2022).
4. **SLUSARENCO S., POZNEACOVA V.,** Caracteristica impozitării veniturilor cu caracter de extraneitate sub aspect comparat între Republica Moldova și România. In: *Studia Universitatis Moldaviae*. Seria Științe Sociale, nr. 3 (153) 2022. p. 42-54. ISSN 1814-3199. CZU: 336.24:334.012(478:498). DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.6563669. Categoria B.
5. **PANTEA, O.** Principiile siguranței dinamice în locurile de detenție prin prisma respectării drepturilor omului. În: *Studia Universitatis Moldaviae,* seria Științe Sociale, 2022, nr.3(153), p. 76-79. ISSN 1814-3199 E-ISSN 2345-1017. (0,44 ca) DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.6563753. A se vedea: https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2022/05/8.p.-76-79.pdf.
6. **MĂRGINEANU, V., CIOBANU, R.** Valențele gândirii juridice interbelice în construcția statului de drept contemporan. În: *Revista națională de Drept* nr.1 (247), anul 23 (2022), pp. 12-20. ISSN 1811-0770. CZU 340.12 DOI https://doi.org/10.52388/1811-0770. CZU 340.12. DOI: https://doi.org/10.52388/1811-0770.2022.1(247).01. Disponibil: https://uspee.md/wp-content/uploads/2022/08/RND-nr.-1_22.pdf
7. **MOCANU, V.** Instrumente ș mecanisme digitale de consolidare a dreptului de acces în justiție. In: *Revista Institutului Național al Justiției*, 2022, nr.4 (63), ISSN 1857-2405. (în curs de publicare)

Articole în reviste naționale, Categoria C

1. **ERHAN, I.** Sistemul organizațional al domeniului de ordine și securitate publică. În: *Legea și viața,* publicație științifico-practică, Nr. 07-08 (367-368), iulie-august 2022, pp. 65-82

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

1. **GUCEAC, I.** Vectors of indispensable interaction between civil society and the rule of law. În: T*he rule of law - from its origins to the present*, coord. Corina Adriana

Dumitrescu et al. Bucureşti, Pro Universitaria, 2022. p. 207-217. ISBN 978-606-26-1591-8.

2. **PANTEA, O.** The individual-in the hypostasis of subject of Contravention – in the Legal Framework of the Republic of Moldova. În: *The rule of law - from its origins to the present*, coord. Corina Adriana Dumitrescu et al. Bucureşti, Pro Universitaria, 2022. pp.191-199, ISBN 978-606-26-1591-8.
3. **SLUSARENCO, S.** The Access to political life of people with disabilities. În: *The rule of law - from its origins to the present*, coord. Corina Adriana Dumitrescu et al. Bucureşti, Pro Universitaria, 2022. pp.218-228, ISBN 978-606-26-1591-8.

5.2 culegeri de lucrări ştiinţifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferinţelor ştiinţifice

6.1. în lucrările conferinţelor ştiinţifice internaţionale (peste hotare)

6.2. în lucrările conferinţelor ştiinţifice internaţionale (Republica Moldova)

1. **ARAMĂ, E.** Revalorizarea solidarităţii la început de secole. În: Statul, securitatea şi drepturile omului în era digitală: Materialele conferinţei ştiinţifico-practice internaţionale. Coordonator: Rodica Ciobanu; colegiul de redacţie: Andrei Negru [et al.]. – Chişinău: CEP USM, 2022. 531, p. 54-59. ISBN 978-9975-159-32-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896
2. **CIOBANU, R.** Dreptul şi drepturile omului pe timp de criză: o ecuaţie cu multiple necunoscute. În: Statul, securitatea şi drepturile omului în era digitală: Materialele conferinţei ştiinţifico-practice internaţionale. Coordonator: Rodica Ciobanu; colegiul de redacţie: Andrei Negru [et al.]. – Chişinău: CEP USM, 2022. 531, p. 31-40. ISBN 978-9975-159-32-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896
3. **CRECIUN, N.** Care, totuşi, este miza călătoriei spre bună guvernare în justiţie? In: *Statul, securitatea şi drepturile omului în era digitală*: conf. şt.-practică intern., USM, 08-09 decembrie 2021, CEP USM, 2022, pp.118-127. ISBN: 978-9975-159-32-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896 (înregistrat în baza de date naţională ibn.idsi.md)
4. **CRECIUN, N.** Changing the mentality is not a mission of the university. In: *„European Integration through the straightening of education, research, innovations in Eastern Partnership Countries" [„Integrarea europeană prin redresarea educaţiei, cercetării, inovaţiei în ţările Parteneriatului Estic"]:* conf. şt. intern., 16-17 mai 2022, USM, pp.128-135 https://doi.org/10.5281/zenodo.6992483 (înregistrat în baza de date internaţională zenodo)
5. **GUCEAC, I.** Garantarea libertăţii de opinie şi de exprimare. Explicaţii cu privire la standardele internaţionale şi practicile europene relevante. În: Statul, securitatea şi drepturile omului în era digitală: Materialele conferinţei ştiinţifico-practice internaţionale. Coordonator: Rodica Ciobanu; colegiul de redacţie: Andrei Negru [et al.]. – Chişinău: CEP USM, 2022. 531, p. 20-30. ISBN 978-9975-159-32-6. https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896
6. **ERHAN, I.** Asigurarea dreptului la libertatea întrunirii în contextul ordinii şi securităţii publice. In: *Statul, securitatea şi drepturile omului în era digitală*: conf. şt.-practică intern., USM, 08-09 decembrie 2021, CEP USM, 2022, pp. 178-190.

ISBN: 978-9975-159-32-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896 (înregistrat în baza de date națională ibn.idsi.md)

7. **MOCANU, V.** Repere juridice în dezvoltarea și implementarea sistemelor informaționale. In: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală*: conf. șt.-practică intern., USM, 08-09 decembrie 2021, CEP USM, 2022, pp.304-314. ISBN: 978-9975-159-32-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896 (înregistrat în baza de date națională ibn.idsi.md)
8. **NEGRU, A.** Actul normativ și actul juridic individual. In: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală*: conf. șt.-practică intern., USM, 08-09 decembrie 2021, CEP USM, 2022, pp.328-336. ISBN: 978-9975-159-32-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896 (înregistrat în baza de date națională ibn.idsi.md)
9. **PUNGA, I., IORDANOV, R.,** Mecanisme legale de protecție a drepturilor omului la un mediu sănătos. In: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală*: conf. șt.-practică intern., USM, 08-09 decembrie 2021, CEP USM, 2022, pp.351-360. ISBN: 978-9975-159-32-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896 (înregistrat în baza de date națională ibn.idsi.md)
10. **SLUSARENCO, S.** Asigurarea bunei guvernări la nivel local prin descentralizare deconcentrare. In: *Statul, securitatea și drepturile omului în era digitală*: conf. șt.-practică intern., USM, 08-09 decembrie 2021, CEP USM, 2022, pp.393-398 ISBN: 978-9975-159-32-6. Disponibil: https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/157896 (înregistrat în baza de date națională ibn.idsi.md)
11. **SLUSARENCO, S., POZNEACOVA V.,** *Implementarea acordului de asociere Rrepublica Moldova – uniunea europeană în domeniul cercetării.* International Scientific Conference „European integration through the strengthening of education, research, innovations in eastern partnership countries". *16-17 May 2022, Chisinau, Moldova USM.* CZU: [327(478):061.1 EU]:001.891. DOI: 10.5281/zenodo.

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. **ERHAN, I.** Integrarea conceptelor de ordine și securitate publică în cadrul politicilor naționale. În: culegerea materialelor Conferinței științifice cu participare internațională „Protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului în procesul asigurării ordinii și securității publice", Chișinău: Academia „Ștefan cel Mare" a MAI, 2022, pp. 64-77.
2. **CIOBANU, R.** Repere empirice ale remodelării relației guvernare-cetățean în parcursului spre modernizare a Republicii Moldova. În: Filosofia și perspectiva umană. Chișinău,: Artpoligraf, 2022. Pp.47-60. ISBN 978-9975-3334-6-7.
3. **AVORNIC, Gh., IORDANOV, R.** Dreptul la un mediu sănătos. In: Ecological and environmental chemistry - 2022. Ediția 7, Vol.2, 3-4 martie 2022, Chișinău. Chisinau: Centrul Editorial-Poligrafic al USM, 2022, pp. 10-11. ISBN: 978-9975-159-06-7.ISBN: 978-9975-159-08-1. CZU: 574(082)=135.1=111=161.1 E 15. DOI: 10.19261/eec.2022.v2

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

1. **CRECIUN, N.** Etica teoriei dreptului într-o lume tehnologizată. In: *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în ştiinţa juridică: Interferenţe dintre drept şi tehnologie*: conf. şt.-practică naţ., 17 martie 2022, USM, Chişinău: CepUSM, https://doi.org/10.5281/zenodo.6616208 (înregistrat în baza de date internaţională zenodo)
2. **ERHAN, I.** Respectarea şi protecţia drepturilor omului în contextul restabilirii ordinii publice. În: Buletinul informativ, Ediţie specială, Lucrările Conferinţei ştiinţifico-practice a Ombudsmanului "Instituţia Carabinierilor între prezent şi viitor", iulie 2022, pp. 4-11.
3. **ERHAN, I.** Soluţii digitale în vederea asigurării ordinii şi securităţii publice. În: culegerea materialelor Conferinţei ştiinţifico-practice „Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în ştiinţa juridică: interferenţe dintre drept şi tehnologie", Chişinău, 2022. CZU: 351.75:004(478), DOI: 10.5281/zenodo.6616000
4. **GUCEAC, I.** Dreptrie somatice. Pledoarie pentru o nouă categorie de drepturi fundamentale. In: *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în ştiinţa juridică: Interferenţe dintre drept şi tehnologie*: conf. şt.-practică naţ., 17 martie 2022, USM, Chişinău: CepUSM, p.6-17. CZU: 342.721:341.231.14, DOI:10.5281/ zenodo.6610645
5. **CIOBANU, R.** Proiectarea educaţiei juridice digitale: o nouă modernitate? In: *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în ştiinţa juridică: Interferenţe dintre drept şi tehnologie*: conf. şt.-practică naţ., 17 martie 2022, USM, Chişinău: CepUSM, p.18-24. CZU: 378.126:340:004, DOI:10.5281/zenodo.6615895
6. **MOCANU V.** Tehnologiiile informaţionale – cadru de dezvoltare pentru domeniul juridic. In: *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în ştiinţa juridică: Interferenţe dintre drept şi tehnologie*: conf. şt.-practică naţ., 17 martie 2022, USM, Chişinău: CepUSM, pp.25-35. CZU: 004.738.5:340, DOI: 10.5281/zenodo.6615943
7. **SLUSARENCO, S.** Dobândirea şi durata mandatului parlamentar prin prisma reglementării constituţionale. In: *Cadru consolidat de cercetare a problemelor actuale în ştiinţa juridică: Interferenţe dintre drept şi tehnologie*: conf. şt.-practică naţ., 17 martie 2022, USM, Chişinău: CepUSM, pp.47-52, CZU: 342.531.2:342.4, DOI: 10.5281/zenodo.6616274

7. Teze ale conferinţelor ştiinţifice

7.1. în lucrările conferinţelor ştiinţifice internaţionale (peste hotare)

7.2. în lucrările conferinţelor ştiinţifice internaţionale (Republica Moldova)

7.3. în lucrările conferinţelor ştiinţifice naţionale cu participare internaţională

1. **ARAMĂ, E.** „ Nicolae Steinhardt şi subiectul renovării ştiinţei juridice. In: Rezumatele comunicării la Conferinţa ştiinţifică naţională cu participare internţională *Integrarea prin cercetare şi inovare* din 10-11 noiembrie 2022.
2. **PANTEA, O.** *Realizarea dreptului la educaţie în locurile privative de libertate - studiu de caz.* In: Rezumatele comunicării la Conferinţa ştiinţifică naţională cu participare internţională *Integrarea prin cercetare şi inovare* din 10-11 noiembrie 2022.
3. **CIOBANU, R.** Pluralitatea instumentelor conceptuale utilizabile în identificarea mecanismelor de modernizare a guvernării. In: Rezumatele comunicării la Conferinţa

științifică națională cu participare internțională *Integrarea prin cercetare și inovare* din 10-11 noiembrie 2022.

4. **GUCEAC, I.** Drepturile reproductive – drepturi fundamentale ale omului.Abordări doctrinare de ansamblu. In: Rezumatele comunicării la Conferința științifică națională cu participare internțională *Integrarea prin cercetare și inovare* din 10-11 noiembrie 2022.
5. **ERHAN, I.** Analiza cadrului juridic de reglementare al domeniului ordinii și securității publice. In: Rezumatele comunicării la Conferința științifică națională cu participare internțională *Integrarea prin cercetare și inovare* din 10-11 noiembrie 2022.
6. **CRECIUN, N.** Human based approach to innovation in the justice sector In: Rezumatele comunicării la Conferința științifică națională cu participare internțională *Integrarea prin cercetare și inovare* din 10-11 noiembrie 2022.
7. **SLUSARENCO, S.** Serviciul public – aspecte conceptuale și caracteristici. In: Rezumatele comunicării la Conferința științifică națională cu participare internțională *Integrarea prin cercetare și inovare* din 10-11 noiembrie 2022.
8. **MOCANU, V.** E-dosar judiciar: etapă de tranzi.ie către justi.ia virtuală. In: Rezumatele comunicării la Conferința științifică națională cu participare internțională *Integrarea prin cercetare și inovare* din 10-11 noiembrie 2022.

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

Notă: *vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.*

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1.cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

1. **GUCEAC, I.** Tratat elementar de drept constituțional. Vol. II. Tipografi Centrală, Chișinău, 2022, 574 p. ISBN 978-9975-151-78-8.

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

Recenzii *(la monigrafii, articole științifice)*

1. **ARAMĂ, E.** RECENZIE la lucrarea „Studiu integrat asupra guvernării și drepturilor omului în Republica Moldova (20 c.a.), Chisinau 2021, ISBN 978-9975-87- Revistă de Filosofie, Sociologie și Științe politice, nr.3, 2022, Chișinău. ISSN 2587-4160. Revistă de categoria B. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/153647

2. **GUCEAC, I.** RECENZIE la lucrarea „Studiu integrat asupra guvernării și drepturilor omului în Republica Moldova (20 c.a.), Chisinau 2021, ISBN 978-9975-87- Revistă de Filosofie, Sociologie și Științe politice, nr.3, 2022, Chișinău. ISSN 2587-4160. Revistă de categoria B. https://ibn.idsi.md/vizualizare_articol/153647

13. Materiale științifice în curs de apariție

1. **ARAMĂ, E.** Interpretarea juridică: act de cunoaștere sau de voință? Articol elaborate în baza comunicării prezentate la Conferința din 17-18 iunie 2022 , prezentat la Studia Universitatis
2. **ARAMĂ, E.** Tradiții ecologice în vechiul drept românesc. Articol elaborat în baza comunicării prezentate la Conferința conferința internațională Dreptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și diciplinp juridică (03.06.2022), 06 iunie 2022. București. – culegerea de articole;
3. **ARAMĂ, E.** Tendințe de standardizare în drept. Articol elaborat în baza comunicării prezentate la Conferința tranziția Republicii Moldova la standarde europene de ordine și securitate publică (12.10.2022- în culegerea de articole ale conferinței.
4. **CIOBANU, R.** *Re* - valorizarea dreptului între interogatii și răspunsuri. În: Materialele conferinței Drepturile persoanei: probleme actuale în lumina jurisprudenței naționale, **10 decembrie, 2021.**
   Elaborat și prezentat.
5. **CIOBANU, R.** De ce tranziția la standarde de ordine și securitate publica sunt pe agenda instituțiilor de invațamant ? În : materialele conferinței Tranziția RM la standarde de ordine și securitate publică, 12 octombrie 2022.
   Elaborat și prezentat.
6. **CIOBANU, R.** Dreptul mediul în RM: un parcurs spre modernizare, participare și bună guvernare. În: Materialele conferinței Dreptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică. 3 iunie 2022.
   Elaborat și prezentat.
7. **MOCANU, V.** Relaționarea tehnologiilor și cadrului de asigurarea dreptului la un mediu sănătos. În: Materialele conferinței Dreptul mediului: 50 de ani de dezvoltare ca ramură de drept și disciplină juridică. 3 iunie 2022.
   Elaborat și prezentat.
8. **NEGRU A., CRECIUN N.** Capitalizing on justice in conditions of good governance, Revista Cogito, în curs de publicare 1.8 c.a.
9. **NEGRU A., CRECIUN, N.** Pseudo governance and good governance. Or human rights as a value constant for conceptual delimitations. Revista Cogito, în curs de publicare, 1.65 c.a.
10. **SLUSARENCO S., POZNEACOVA V.** *Impactul abordărilor politico-filosofice ale lui Platon asupra formelor de guvernământ la etapa contemporană.* Revista Romînă de Sociologie, nr. 5-6/2022 (în curs de apariție). Indexată international: EBSCO PUBLISHING (EBSCOhost Online Research Databases)
11. **SLUSARENCO, S.** *Asigurarea conlucrării eficiente a serviciilor publice descon-centrate".* Conferința științifică internațională „Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juriice la oportunități de dezvoltare și

cooperare". 17-18 iunie 2022. Chișinău.

12. **PANTEA, O.** *Sinopsă privind comisiile locale împuternicite să examineze faptele ilicite cu un grad de pericol social redus – studiu de caz.* În: Materialele Conferinței internaționale „Prezentul și viitorul ordinii juridice și a drepturilor omului. De la provocări sociale, etice și juridice la oportunități de dezvoltare și cooperare". Chișinău, 17-18 iunie 2022 (în curs de publicare). (0,46 ca).
Elaborat și prezentat.
13. **PANTEA, O.** *Reflecții asupra misiunii organelor administrației locale în asigurarea respectării drepturilor omului în locurile de detenție – studiu de caz.* În Materialele Conferinței naționale cu participare internațională „Tranziția Republicii Moldova la standarde europene de ordine și securitate publică". Chișinău, 12 octombrie 2022 (în curs de publicare
14. **PANTEA, O.** *Evaluarea cadrului normativ și a practicilor privind aplicarea sancțiunii arestului contravențional.* În Lucrările Conferinței științifico-practice a Ombudsmanului "Instituția carabinierilor între prezent și viitor". Chișinău, 20 iulie 2022 (în curs de publicare).
15. **ERHAN, I.** Integrarea drepturilor omului în programele de instruire și pregătire profesională polițienești. În: culegerea materialelor Conferinței științifico-practice internațională *„TEORIA ȘI PRACTICA ADMINISTRĂRII PUBLICE (TPAP - 2022)"*, Chișinău: Academia de Administrare Publică, 2022.

TOTAL: - **56 publicații.**
Dintre care:

- Monografii - 1 (12 compartimente individuale)
- Lucrări științifico-metodice și didactice - 1
- Recenzii - 2
- În reviste Scopus - 3
- În alte reviste din străinătate recunoscute - 1
- În reviste din Registrul National al revistelor de profil - 8
- În culegeri științifice internaționale - 3
- În culegeri de material ale conferințelor internaționale în RM) – 11
- În culegeri de material ale conferințelor naționale/ cu participare internațională - 7
- Teze/rezumate la conferințe. - 8

Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare nr. 107 PS din 03.01.2022
(la data raportării)

Cifrul proiectului: 20.80009.1606.15

I. **Buget** (resurse generale)

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	**Cod Eco (k6)**	**Anul de gestiune 2022**		
		Aprobat	**Modificat +/-**	**Precizat**
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	448,1		448,1
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	107,5		107,5
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	4,0		4,0
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	0,4		0,4
Total		**560,0**		**560,0**

II. **Cofinanțare** (mijloace colectate interne)

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	**Cod Eco (k6)**	**Anul de gestiune 2022**		
		Aprobat	**Modificat +/-**	**Precizat**
Servicii de editare	222910	34,0		34,0
Servicii de protocol	222920	4,0		4,0
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	9,6		9,6
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	2,4		2,4
Total		**50,0**		**50,0**

Conducătorul organizației _____ / ȘAROV Igor

Contabil șef _____ / COJOCARU Liliana

Conducătorul de proiect _____ / (CIOBANU Rodica)

Data: 14. [illegible]

LȘ

Componența echipei proiectului

Cifrul proiectului 20.80009.1606.15

Echipa proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	**Nume, prenume (conform contractului de finanțare)**	**Anul nașterii**	**Titlul științific**	**Norma de muncă conform contractului**	**Data angajării**	**Data eliberării**
1.	Ciobanu Rodica	1973	Dr. hab.	0.5	03.01.2022	
2.	Mocanu Veronica	1985	dr	0.5	03.01.2022	
3.	Iordanov Rodica	1976	dr	0.5	03.01.2022	
4.	Negru Andrei	1971	dr. hab.	0.5	03.01.2022	
5.	Guceac Ion	1963	dr. hab.	0.5	03.01.2022	
6.	Slusarenco Svetlana	1975	Dr.	0.25	03.01.2022	
7.	Pantea Oleg	1980	Dr.	0.5	03.01.2022	
8.	Erhan Ianus	1980	Dr.	0.5	03.01.2022	
9.	Aramă Elena	1949	Dr. hab.	0.5	03.01.2022	
10.	Creciun Natalia	1986	.	0.5	03.01.2022	

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor **conform contractului de finanțare**	20%

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2022					
Nr	**Nume, prenume**	**Anul nașterii**	**Titlul științific**	**Norma de muncă conform contractului**	**Data angajării**
1.					

Ponderea tinerilor (%) din numărul total al executorilor **la data raportării**	20%

Conducătorul organizației _____ / ȘAROV Igor

Contabil-șef _____ / COJOCARU Liliana

Conducătorul de proiect _____ / (CIOBANU Rodica)

Data: 14.11.2022

LȘ